

**MEDICINSKI
FAKULTET**

Adresa: Kruševac bb
81000 PODGORICA
CRNA GORA
Tel: +382 20 246 651
Fax: +382 20 243 842
www.ucg.ac.me/med
infomedf@ucg.ac.me

**FACULTY OF
MEDICINE**

Address: Krusevac bb
81000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: +382 20 246 651
Fax: +382 20 243 842
www.ucg.ac.me/med
infomedf@ucg.ac.me

Broj: 490/10-1
Podgorica, 18.03.2025. godine

**Univerzitet Crne Gore
Odbor za doktorske studije
n/r predsjedniku – prof. dr Borisu Vukićeviću**

Poštovani,

U prilogu akta dostavljamo Odluku Vijeća Medicinskog fakulteta i obrazac D3 sa priloženom dokumentacijom za kandidata dr Nemanju Radojevića, na dalje postupanje.

S poštovanjem.

**MEDICINSKI FAKULTET
DEKAN**

Prof. dr Miodrag Radunović

UNIVERZITET CRNE GORE
MEDICINSKI FAKULTET
Broj: 490/10
Podgorica, 13.05.2025. godine

Na osnovu člana 64 Statuta Univerziteta Crne Gore a u skladu sa članom 43 i 55 Pravila doktorskih studija (Bilten UCG broj: 513/20 i 561/22), Vijeće Medicinskog fakulteta, na sjednici održanoj dana 13.05.2025. godine, donijelo je

ODLUKU

I Usvaja se Izvještaj Komisije za ocjenu doktorske disertacije, pod nazivom: **“Infektivna geneza ateroskleroze”**, kandidata dr Nemanje Radojevića.

II Predlaže se Senatu Univerziteta Crne Gore da prihvati doktorsku disertaciju pod nazivom **“Infektivna geneza ateroskleroze”** kandidata dr Nemanje Radojevića, i imenuje Komisiju za odbranu doktorske disertacije, u sastavu:

- Prof. dr Aneta Bošković, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore;
- Prof. dr Filip Vukmirović, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore - mentor
- Prof. dr Slobodan Savić, redovni profesor Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu;

Obrazloženje

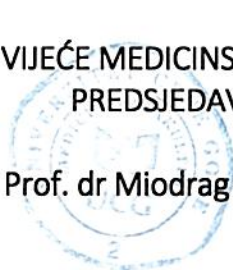
U skladu sa članom 42 Pravila doktorskih studija, doktorska disertacija: **“Infektivna geneza ateroskleroze”** kandidata dr Nemanje Radojevića i Izvještaj Komisije za ocjenu doktorske disertacije, dostavljeni su Biblioteci Univerziteta Crne Gore 23.01.2025. godine. Obavještenje o tome objavljeno je na web stranici i na oglasnoj tabli Medicinskog fakulteta kao i u dnevnim novinama „Pobjeda“ dana 24.01.2025. godine.

Vijeće Medicinskog fakulteta je po isteku roka od 15 dana razmatralo Izvještaj i konstatovalo da nije bilo primjedbi, te predlaže Senatu Univerziteta Crne Gore, da prihvati doktorsku disertaciju **“Infektivna geneza ateroskleroze”** kandidata dr Nemanje Radojevića, i imenuje Komisiju za odbranu iste.

Shodno navedenom, odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

VIJEĆE MEDICINSKOG FAKULTETA
PREDSJEDAVAJUĆI

Prof. dr Miodrag Radunović, dekan

VIJEĆU MEDICINSKOG FAKULTETA U PODGORICI

SENATU UNIVERZITETA CRNE GORE

Predmet: Ocjena doktorske disertacije kandidata dr Nemanje Radojevića

Senat Univerziteta Crne Gore je na sjednici održanoj 27.11.2024. godine prihvatio prijedlog Vijeća Medicinskog fakulteta i donio Odluku br. 03-60/5 o ispunjenosti uslova iz Člana 38 Pravila doktorskih studija kojom nas je imenovao za članove Komisije za ocjenu doktorske disertacije pod nazivom „Infektivna geneza ateroskleroze“ kandidata dr Nemanje Radojevića.

Nakon detaljnog izučavanja priložene doktorske disertacije prilažemo sljedeći

IZVJEŠTAJ

1. Pregled disertacije

Doktorska disertacija pod nazivom „Infektivna geneza ateroskleroze“ kandidata dr Nemanje Radojevića izložena je kroz sedam poglavlja. Disertacija ima 67 stranica, 165 literaturnih referenci, ilustrovana je sa 22 tabele i 4 slike. Doktorska disertacija ima sljedeću strukturu: uvod, cilj, materijal i metode, rezultati, diskusija, zaključak, reference i biografija.

2. Vrednovanje disertacije

2.1. Problem

Kardiovaskularne bolesti su vodeći uzrok morbiditeta i mortaliteta u svijetu, a ateroskleroza, inflamatorno oboljenje arterijskih krvnih sudova, leži u njihovoj osnovi. Proučavanje uzroka i mehanizma nastanka ateroskleroze otvara nove mogućnosti prevencije kardiovaskularnih bolesti,

s obzirom na to da tradicionalno prihvaćeni faktori rizika, poput visokog holesterola, visokog krvnog pritiska i dijabetesa, nisu prisutni kod svih pacijenata. S tim u vezi, stvara se potreba razmatranja drugih uzroka ateroskleroze, posebno naglašavajući ulogu inflamacije.

Hronična infekcija koja utiče na razvoj ateroskleroze često se odvija bez očiglednih znakova upale, za razliku od akutnih bakterijskih ili virusnih infekcija. Nova saznanja naglašavaju inflamatornu komponentu ateroskleroze, a ideja da je ova bolest infektivne geneze postoji još od ranog 20. vijeka. Među više mikroorganizama, ističe se *Chlamydia pneumoniae* (CP) koja može imati ulogu u inicijaciji i progresiji ateroskleroze, izazivajući hroničnu inflamaciju i disfunkciju endotela. Takođe, genetski faktori, poput gena SP110, mogu uticati na odgovor organizma na infektivne agense i doprinijeti razvoju ateroskleroze.

Kako bi se bolje razumjela etiologija ateroskleroze i otvorile nove mogućnosti u prevenciji i liječenju, ispitivan je uticaj CP na aterosklerotski proces, posebno karakteristike aterosklerotskih plakova pozitivnih na ovaj infektivni agens. Otkrivanje veza između prisustva CP i određenih faktora, može doprinijeti boljem razumijevanju mehanizama ateroskleroze i potencijalno novim pristupima u prevenciji i liječenju pacijenata.

Rezultati su pokazali nekoliko značajnih nalaza. Prvo, istraživanje je pokazalo da prisustvo CP u arterijskim plakovima može biti povezano sa specifičnim faktorima rizika i karakteristikama plaka. CP negativni plakovi često su povezani s faktorima rizika poput visokog holesterola, dijabetesa i pozitivne porodične anamneze kardiovaskularnih bolesti. Osim toga, detaljno su analizirane morfološke, ćelijske i molekularne karakteristike aterosklerotskih plakova. CP negativni plakovi su pokazali pojačanu prisutnost kolagena I, elastina, kontraktilnih glatkih mišićnih ćelija i TNF- α , dok su CP pozitivni plakovi imali višu koncentraciju B limfocita, CD4+ i CD8+ T limfocita i sekretornih glatkih mišićnih ćelija. SP110 je bio značajno više izražen u CP negativnim plakovima u svim ispitivanim arterijama.

Na kraju, ova studija pruža uvid u dublje razumijevanje veze između prisustva CP u arterijskim plakovima i specifičnih karakteristika plaka, kao i povezanosti s faktorima rizika za kardiovaskularne bolesti. Razlike u sastavu između CP pozitivnih i negativnih plakova ukazuju na potrebu za daljim istraživanjima kako bi se razumjeli patološki procesi i upalne reakcije u ovim plakovima. S tim u vezi, polazeći od poznatih mehanizama nastanka ateroskleroze, ova studija

može poslužiti kao temelj za razvoj ciljanih terapija i preventivnih strategija usmjerenih na smanjenje rizika od kardiovaskularnih bolesti povezanih s infekcijom CP. Nova saznanja o konceptu infektivne ateroskleroze otvaraju vrata novim mogućnostima primarne i sekundarne prevencije kardiovaskularnih bolesti.

2.2. Ciljevi istraživanja i hipoteze

Na osnovu pregleda literaturnih izvora i dosadašnjih istraživanja, a u skladu sa svim što je prethodno izloženo, opšti cilj ovog istraživanja je definisanje uticaja CP na aterosklerotski proces, uz poseban osvrt na karakteristike aterosklerotskih plakova pozitivnih na ovaj infektivni agens, dok su specifični ciljevi istraživanja bili:

1. Utvrđivanje prisustva ili odsustva CP u aterosklerotskom plaku ispitanika u arterijskim krvnim sudovima (koronarnim arterijama, karotidnim arterijama, trbušnoj aorti i arterijama Willisovog prstena) i detekcija morfoloških, celularnih i molekularnih razlika između CP pozitivnih i negativnih plakova.
2. Poređenje klasičnih faktora rizika (BMI, arterijska hipertenzija, hiperlipoproteinemija, diabetes mellitus, porodična anamneza za kardiovaskularne bolesti, pušenje) sa jedne strane, sa podacima o prisustvu ili odsustvu CP u aterosklerotskom plaku.

Radi ostvarivanja postavljenih ciljeva, formulisana je hipoteza da se može napraviti korak u pravcu novih saznanja o uticaju CP u aterosklerozi, čime se stvara mogućnost za prepoznavanje populacije koja obolijeva od infektivno generisane ateroskleroze.

2.3. Metodologija

Istraživanje je izvršeno na isječcima tkiva krvnih sudova dobijenim sudskomedicinskim obdukcijama na Odjeljenju za sudsku medicinu Kliničkog centra Crne Gore u Podgorici. Istraživanjem je obuhvaćeno 124 ispitanika, od kojih je 63 uzeto u obzir za tumačenje rezultata, budući da je taj broj ispitanika zadovoljio kriterijume za izjašnjavanje o prisustvu CP u aterosklerotskom plaku. Svi ispitanici su bili muškog pola, prosječne starosti 59 godina (u rasponu od 32 do 90 godina). Uzrok smrti nije obrađivan u ovoj studiji, niti je relevantan parametar za predmetno istraživanje.

Pomoću postmortalnog intervjua sa porodicom utvrđeno je prisustvo klasičnih faktora rizika za aterosklerozu (hiperlipoproteinemija, šećerna bolest, arterijska hipertenzija, pušenje, porodična anamneza za kardiovaskularnu bolest), a BMI je izračunat na osnovu podataka prikupljenih tokom obdukcije.

Uzorci su uzeti iz djelova krvnih sudova u kojima je bio prisutan makroskopski vidljiv aterosklerotski plak i to u stadijumu masne pruge (identifikovan kao područje žućkaste prebojenosti, u nivou ili iznad nivoa intime). Ispitivani su uzorci koji su pripadali stadijumu II i III ateroskleroze. Krvni sudovi obuhvaćeni istraživanjem su sljedeći: karotidna arterija, koronarne arterije, arterije Willisovog osmouгла i trbušna aorta. Nakon uzorkovanja, tkivo je fiksirano u 4% formalinu i formirani su parafinski kalupi. Sprovedeno je rutinsko bojenje hematoksilinom i eozinom, kao i imunohistohemijsko bojenje. Sva antitijela korišćena u studiji proizvedena su od strane Abcam-a (Abcam, Cambridge, United Kingdom), izuzev antitijela upotrijebljenih za utvrđivanje prisustva CP.

Studija je izvedena u dva pravca: uvrđivanje prisustva CP u aterosklerotskom plaku i opis morfoloških, celularnih i molekularnih razlika između CP-pozitivnih i CP-negativnih plakova, kao i ispitivanje genetske predispozicije za osjetljivost na infekciju intracelularnim patogenima.

Imunohistohemijsko bojenje na CP izvršeno je pomoću dva antitijela: poliklonskog antitijela specifičnog za OMP1 (Medac Inc, Hamburg, Germany, 1:10) i monoklonskog antitijela specifičnog za CP, RR-402 (Washington Research Foundation, Seattle, United States of America, 1:1000). Kao pouzdan pokazatelj prisustva CP u plaku tumačio se pozitivan nalaz oba markera, a negativan nalaz oba markera predstavljao je pouzdan nalaz odsustva CP.

Ispitivano je nekoliko morfoloških karakteristika plaka u pravcu detekcije eventualnih razlika u gradi CP-pozitivnih i CP-negativnih plakova. Zajednička debljina intime i medije (intima-medija debljina) izmjerena je uz pomoć softverskog dodatka ZEN (2.3 lite, blue edition) za mikroskop Zeiss Axio Scope A1. Prisustvo i raspored kolagena I i III utvrđeno je uz pomoć poliklonskog antitijela na kolagen I (Anti-Collagen I antibody, 1:250) i kolagen III (Anti-Collagen III antibody, 1:1000). Takođe, plakovi su analizirani na prisustvo i distribuciju elastina, uz pomoć poliklonskog antitijela na elastin (Anti-Elastin antibody 1:50).

Što se tiče celularnih karakteristika plaka, izvršena je analiza prisustva i rasporeda u plaku sledećih ćelija: makrofagi, mastociti, T i B limfociti, kontraktilne i sekretorne glatke mišićne ćelije. Broj makrofaga i njihov raspored ispitivani su uz pomoć poliklonskog antitijela na CD68 glikoprotein (Anti-CD68 antibody, 1:500), dok su mastociti ispitivani pomoću monoklonskog antitijela na triptazu mast ćelija (Anti-Mast Cell Tryptase antibody, 1:10000). Broj i distribucija B limfocita su ispitivani pomoću monoklonskog antitijela na CD20 glikozilirani fosfoprotein (Anti-CD20 antibody, 1:20), dok su T limfociti ispitivani uz pomoć monoklonskog antitijela na CD4 glikoprotein (Anti-CD4 antibody, 1:500) i poliklonskog antitijela na CD8 glikoprotein (Anti-CD8 antibody, 1:200). Plakovi su analizirani na broj glatkih mišićnih ćelija i njihov raspored, i to pomoću poliklonskog antitijela na aktin mišićnih ćelija (Anti-smooth muscle Actin antibody, 1:100) za kontraktilne mišićne ćelije i monoklonskog antitijela na GM130 (cis-Goldži marker) (Anti-GM130 antibody, 1:100) za sekretorne glatke mišićne ćelije.

Molekularne karakteristike plakova su ispitivane na prisustvo više molekula koji imaju ulogu u procesu ateroskleroze. Prisustvo apo-A ispitivano je uz pomoć monoklonskog antitijela na apo-A (Anti-apolipoprotein A antibody, 1:10), dok je prisustvo apo-B ispitivano pomoću poliklonskog antitijela na apo-B (Anti-apolipoprotein B antibody, 1:100). Trombomodulin na površini endotela je ispitivan uz pomoć monoklonskog antitijela na trombomodulin (Anti-Thrombomodulin antibody, 1:200). Timidin-fosforilaza je ispitivana uz pomoć poliklonskog antitijela na N-kraj tog molekula (Anti-Thymidine Phosphorylase antibody – N terminal, 1:50). Prisustvo TNF- α ispitivano je pomoću poliklonskog antitijela na TNF- α (Anti-TNFalpha antibody, 1:100). Prisustvo Sp110 je ispitivano pomoću poliklonskog antitijela na Sp110 (Anti-SP110 antibody, 1:200), dok je prisustvo HSP60 ispitivano uz pomoć poliklonskog antitijela na HSP60 (Anti-Hsp60 antibody, 1:100).

Za statističku obradu korišćen je IBM Statistics (SPSS) 10. Upotrijebljene su metode deskriptivne statistike, kao i Studentov t-test, ANOVA, χ^2 test i logistička regresija. Podaci su prikazani grafički i tabelarno, uz ilustracije u vidu mikrofotografija. Analizirane mikrofotografije učinjene su uz pomoć digitalnog fotoaparata Zeiss Axiocam 101 Color, rezolucije 5 megapiksela, uz upotrebu bijelog filtera. Sve fotografije su načinjene na istom osvjetljenju. Fotografije su digitalizovane korištenjem softvera ZEN 2.3 lite (blue edition, Carl Zeiss Microscopy, GmbH, 2011) na uvećanju od 40x/0,75, a za obradu imunohistohemijskih snimaka korišten je Plug-in IHC profiler, u okviru

softvera ImageJ. Analiza je, dakle, radena softverskim putem, gdje je sam program definisao stepen imunohistohemijske pozitivnosti.

2.4. Rezultati disertacije i njihovo tumačenje

Rezultati sprovedene socio-epidemiološke ankete o ispitivanim faktorima rizika za kardiovaskularne bolesti, pokazali su da su CP negativne osobe bile statistički značajno starije. Studentov t – test je pokazao da su CP negativne osobe imale statistički značajno veći BMI. Hiperholesterolemija je bila značajno prisutnija u grupi CP negativnih leševa. Diabetes mellitus je bio značajno prisutniji u grupi CP negativnih leševa, dok je pozitivna porodična anamneza za kardiovaskularna oboljenja bila prisutnija u grupi CP negativnih leševa, a nije bilo značajne razlike u incidenci arterijske hipertenzije i pušenja između CP negativnih i CP pozitivnih leševa. Zatim, sprovedena je logistička regresija kao metod simultanog istraživanja odnosa svih ispitivanih faktora sa CP pozitivnošću i nije nađen značajan odnos između CP pozitivnosti i pozitivne porodične anamneze za kardiovaskularne bolesti, kao ni pušenja.

Analiza karakteristika CP pozitivnih i CP negativnih plakova, gdje su ukupno ispitana 252 uzorka arterija, pri čemu su 33 leša bila pozitivna, a 30 negativna na CP, dala je sljedeće rezultate: Nisu primijećene značajne razlike između intima-medija debljine između CP pozitivnih i negativnih plakova, dok je primijećena značajna razlika između CP pozitivnih i negativnih plakova kada je u pitanju ekspresija kolagena I: najizraženija razlika je u arterijama Willisovog kruga i u koronarnim arterijama, sa većom ekspresijom kolagena I u CP negativnim plakovima. CP pozitivni plakovi su imali značajno veću ekspresiju kolagena III u usporedbi sa CP negativnim plakovima, dok su CP negativni plakovi imali veću ekspresiju elastina (najzastupljenije u karotidnim i koronarnim arterijama, bez značajne razlike u aorti i Willisovom krugu). Prisustvo makrofaga je bilo zapaženije u CP negativnim plakovima (najizraženije u aorti i koronarnim arterijama), bez značajnih razlika između CP pozitivnih i negativnih plakova u karotidnim arterijama i Willisovom krugu. Nije bilo značajne razlike između CP pozitivnih i negativnih plakova u odnosu na prisustvo mastocita. CP pozitivni plakovi su imali značajno veću koncentraciju B limfocita, izraženo u aorti i koronarnim arterijama, bez značajnih razlika u karotidnim arterijama i Willisovom krugu. CD4+ T limfociti su bili prisutniji u CP pozitivnim plakovima (izraženo u karotidnim, koronarnim arterijama i aorti), bez razlika u arterijama Willisovog kruga, a isti zaključak je postignut

ispitivanjem infiltracije CD8+ T limfocita. CP negativni plakovi su pokazali veću zastupljenost kontraktilnih glatkih mišićnih ćelija. S druge strane, sekretorne glatke mišićne ćelije su bile zastupljenije u CP pozitivnim plakovima (u svim arterijama osim u Willisovom krugu).

Prilikom analize molekularnih karakteristika plakova, nije bilo značajne razlike između CP pozitivnih i negativnih plakova u koncentraciji apolipoproteina A i B, trombomodulina, kao i timidin-fosforilaze. CP negativni plakovi su pokazali veću ekspresiju TNF- α (razlika prisutna u svim arterijama osim u Willisovom krugu). SP110 je bio značajno više eksprimiran u CP negativnim plakovima u svim ispitivanim arterijama, a HSP60 značajno više u CP pozitivnim plakovima u svim ispitivanim arterijama.

2.5. Zaključci

U okviru doktorske disertacije odgovoreno je na definisane ciljeve. Na osnovu rezultata istraživanja može se zaključiti da je prisustvo CP u aterosklerotskim plakovima evidentno povezano sa aterosklerotskim procesom, što pruža novi uvid u patogenezu ove kompleksne bolesti. Potvrđeno prisustvo CP naglašava njegovu ulogu u formiranju plakova u različitim regijama tijela, što ukazuje na značajnu povezanost između prisustva ove bakterije i aterosklerotskog procesa. Takođe, utvrđeno je da CP pozitivni plakovi imaju specifične karakteristike u strukturi i ekspresiji molekula, što ukazuje na moguće mehanizme njihovog uticaja na razvoj ateroskleroze. Dodatno, razlike u demografskim i kliničkim karakteristikama između CP pozitivnih i negativnih osoba ukazuju na kompleksnu interakciju između prisustva CP i faktora rizika kao što su starost, BMI, hipertenzija, dijabetes melitus i hiperholesterolemija. Konačno, istraživanje o uticaju prisustva CP na ekspresiju određenih molekula u plakovima ukazuje na kompleksnu imunsku interakciju između bakterije i domaćina. U cjelini, rezultati ove disertacije doprinose boljem razumijevanju uloge CP u patogenezi ateroskleroze i pružaju potencijalne smjernice za daljnje istraživanje i terapijski pristup ovom ozbiljnom zdravstvenom problemu.

3. Konačna ocjena disertacije

3.1. Usaglašenost sa obrazloženjem teme

Doktorska disertacija dr Nemanje Radojevića je usaglašena sa obrazloženjem teme.

3.2. Mogućnost ponovljivosti

Ponovljivost rezultata dobijenih u ovoj disertaciji je moguća primjenom navedenog ili nekog sličnog metodološkog pristupa.

3.3. Buduća istraživanja

Osvrćući se na dobijene rezultate ispitivanja infektivne geneze ateroskleroze, studija može poslužiti kao osnova za dalja ispitivanja inflamatorne uloge u aterosklerozi, te za razvoj preventivnih mjera i ciljanih terapija usmjerenih na smanjenje aterosklerotskog rizika kod pacijenata inficiranih CP, naročito u smislu antibiotske prevencije.

Iako je primjena antibiotika u prevenciji ateroskleroze još uvijek kontroverzno pitanje, treba očekivati da buduće bazične studije na temu uticaja različitih infektivnih agenasa na razvoj ateroskleroze, dovedu i do jasnije slike o opravdanosti pravovremene primjene antibiotika u prevenciji značajnog broja aterosklerotskih oboljenja krvnih sudova. Ograničenja disertacije i njihov uticaj na vrijednost disertacije

Pod ograničenjima disertacije navodimo ograničenu senzitivnost imunohistohemijskih testova, kao i uticaj od ranije prisutnih faktora rizika za aterosklerozu, koji se mogu preplitati i kod infektivno generisane ateroskleroze. Takođe, ograničenje predstavlja i nemogućnost uzimanja direktnih anamnestičkih podataka, jer se mogu uzimati samo heteroanamnestički podaci od porodice i bližih osoba pokojnika.

3.4. Originalni naučni doprinos

Savremeni pristup razumjevanju ateroskleroze upućuje na veliki značaj inflamacije u ovom složenom procesu. Veliki broj aktuelnih istraživanja u svijetu bazira se na ispitivanju sastava intratumorskih i peritumorskih upalnih infiltrata, a pojedini savremeni terapijski modaliteti u

liječenju maligniteta temelje se upravo na modulaciji inflamatornog odgovora organizma na maligne ćelije.

Naučni doprinos ove disertacije proističe iz postavljenih ciljeva. U istraživanju kandidata dr Nemanje Radojevića dati su odgovori na pitanja o inflamatornoj ulozi kao zasebnom faktoru koji doprinosi razvoju ateroskleroze.

Naučni doprinos disertacije potvrđen je i publikovanjem rada HSP60, SP110 and TNF- α expression in Chlamydia pneumoniae-positive versus Chlamydia pneumoniae-negative atherosclerotic plaques u prestižnom evropskom naučnom časopisu.

MIŠLJENJE I PRIJEDLOG KOMISIJE

U doktorskoj disertaciji dr Nemanje Radojevića, koja je rezultat višegodišnjeg istraživanja, na sveobuhvatan način je istražen proces infektivne geneze ateroskleroze.

Kroz preciznu selekciju uzoraka i jasno definisane kriterijume analize podataka, dobijeni su validni rezultati u odnosu na inflamatorni rizik za razvoj jednog od najprevalentnijih oboljenja u svjetskoj i domaćoj populaciji, koji će sigurno u budućnosti imati izuzetan značaj u planiranju strategija za suzbijanje ove bolesti. Statistička obrada dobijenih rezultata je adekvatna za ovaj tip istraživanja, a rezultati su prikazani jasno i pregledno. Diskusija rezultata je sveobuhvatna i ubjedljiva; rezultati istraživanja stavljeni su u ispravan širi kontekst, što je pokazalo da kandidat dr Nemanja Radojević odlično poznaje materiju i da umije da vrlo precizno, kritički i objektivno sagleda sve ishode do kojih istraživanja ovog tipa mogu da dovedu. Zaključci su izvedeni iz rezultata i diskusije i oni su logični, jasni i dokumentovani kroz istraživanje.

Članovi komisije su detaljno proučili priloženi materijal o podobnosti kandidata i teme i utvrdili da aktuelnost teme, metodološki i analitički pristup, sveobuhvatna statistička obrada, prikazani rezultati, iscrpna diskusija i jasno izvedeni zaključci, nedvosmisleno ukazuju na to da je kandidat pokazao posvećenost i smisao za naučno-istraživački rad.

Imajući u vidu sve navedeno, Komisija sa zadovoljstvom predlaže Vijeću Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore da prihvati doktorsku disertaciju kandidata dr Nemanje Radojevića, pod nazivom „Infektivna geneza ateroskleroze“, kao i da predloži Senatu Univerziteta Crne Gore da

imenuje Komisiju za odbranu ove doktorske disertacije i da nakon sprovedene procedure na Organima Univerziteta Crne Gore odobri javnu odbranu iste.

U Podgorici,

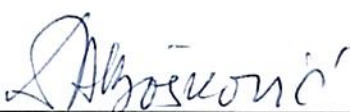
13.12.2024. godine

KOMISIJA

Prof. dr Filip Vukmirović

Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore

Prof. dr Aneta Bošković

Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore

Prof. dr Slobodan Savić

Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu

OCJENA DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU		
Titula, ime i prezime	Dr med. Nemanja Radojević	
Fakultet	Medicinski fakultet u Podgorici – Univerzitet Crne Gore	
Studijski program	Medicina	
Broj indeksa	18/06	
MENTOR/MENTORI		
Mentor	Prof. dr Filip Vukmirović	Medicinski fakultet u Podgorici – Univerzitet Crne Gore
KOMISIJA ZA OCJENU DOKTORSKE DISERTACIJE		
Prof. dr Aneta Bošković	Medicinski fakultet u Podgorici – Univerzitet Crne Gore	
Prof. dr Filip Vukmirović	Medicinski fakultet u Podgorici – Univerzitet Crne Gore	
Prof. dr Slobodan Savić	Medicinski fakultet – Univerzitet u Beogradu	
Datum značajni za ocjenu doktorske disertacije		
Doktorska disertacija i Izvještaj Komisije dostavljen Biblioteci UCG	23.01.2025	
Javnost informisana (dnevne novine) da su Doktorska disertacija i Izvještaj Komisije dati na uvid	24.01.2025	
Sjednica Senata na kojoj je izvršeno imenovanje komisije za ocjenu doktorske disertacije	27.11.2024.	
Uvid javnosti		
U predviđenom roku za uvid javnosti je bilo primjedbi?		
OCJENA DOKTORSKE DISERTACIJE		
1. Pregled disertacije Doktorska disertacija pod nazivom „Infektivna geneza ateroskleroze“ kandidata dr Nemanje Radojevića izložena je kroz sedam poglavlja. Disertacija ima 67 stranica, 165 literaturnih referenci, ilustrovana je sa 22 tabele i 4 slike. Doktorska disertacija ima sljedeću strukturu: uvod, cilj, materijal i metode, rezultati, diskusija, zaključak, reference i biografija. 2. Vrednovanje disertacije 2.1. Problem Kardiovaskularne bolesti su vodeći uzrok morbiditeta i mortaliteta u svijetu, a ateroskleroza, inflamatorno oboljenje arterijskih krvnih sudova, leži u njihovoj osnovi. Proučavanje uzroka i mehanizma nastanka ateroskleroze otvara nove mogućnosti prevencije kardiovaskularnih		

bolesti, s obzirom na to da tradicionalno prihvaćeni faktori rizika, poput visokog holesterola, visokog krvnog pritiska i dijabetesa, nisu prisutni kod svih pacijenata. S tim u vezi, stvara se potreba razmatranja drugih uzroka ateroskleroze, posebno naglašavajući ulogu inflamacije.

Hronična infekcija koja utiče na razvoj ateroskleroze često se odvija bez očiglednih znakova inflamacije, za razliku od akutnih bakterijskih ili virusnih infekcija. Nova saznanja naglašavaju inflamatornu komponentu ateroskleroze, a ideja da je ova bolest infektivne geneze postoji još od ranog 20. vijeka. Među više mikroorganizama, ističe se *Chlamydia pneumoniae* (CP) koja može imati ulogu u inicijaciji i progresiji ateroskleroze, izazivajući hroničnu inflamaciju i disfunkciju endotela. Takođe, genetski faktori, poput gena SP110, mogu uticati na odgovor organizma na infektivne agense i doprinijeti razvoju ateroskleroze.

Kako bi se bolje razumjela etiologija ateroskleroze i otvorile nove mogućnosti u prevenciji i liječenju, ispitivan je uticaj CP na aterosklerotski proces, posebno karakteristike aterosklerotskih plakova pozitivnih na ovaj infektivni agens. Otkrivanje veza između prisustva CP i određenih faktora, može doprinijeti boljem razumijevanju mehanizama ateroskleroze i potencijalno novim pristupima u prevenciji i liječenju pacijenata.

Rezultati su pokazali nekoliko značajnih nalaza. Prvo, istraživanje je pokazalo da prisustvo CP u arterijskim plakovima može biti povezano sa specifičnim faktorima rizika i karakteristikama plaka. CP negativni plakovi često su povezani s faktorima rizika poput visokog holesterola, dijabetesa i pozitivne porodične anamneze kardiovaskularnih bolesti. Osim toga, detaljno su analizirane morfološke, ćelijske i molekularne karakteristike aterosklerotskih plakova. CP negativni plakovi su pokazali pojačanu prisutnost kolagena I, elastina, kontraktilnih glatkih mišićnih ćelija i TNF- α , dok su CP pozitivni plakovi imali višu koncentraciju B limfocita, CD4+ i CD8+ T limfocita i sekretornih glatkih mišićnih ćelija. SP110 je bio značajno više izražen u CP negativnim plakovima u svim ispitivanim arterijama.

Na kraju, ova studija pruža uvid u dublje razumijevanje veze između prisustva CP u arterijskim plakovima i specifičnih karakteristika plaka, kao i povezanosti s faktorima rizika za kardiovaskularne bolesti. Razlike u sastavu između CP pozitivnih i negativnih plakova ukazuju na potrebu za daljim istraživanjima kako bi se razumjeli patološki procesi i inflamatorne reakcije u ovim plakovima. S tim u vezi, polazeći od poznatih mehanizama nastanka ateroskleroze, ova studija može poslužiti kao temelj za razvoj ciljanih terapija i preventivnih strategija usmjerenih na smanjenje rizika od kardiovaskularnih bolesti povezanih s infekcijom

CP. Nova saznanja o konceptu infektivne ateroskleroze otvaraju vrata novim mogućnostima primarne i sekundarne prevencije kardiovaskularnih bolesti.

2.2. Ciljevi istraživanja i hipoteze

Na osnovu pregleda literaturnih izvora i dosadašnjih istraživanja, a u skladu sa svim što je prethodno izloženo, opšti cilj ovog istraživanja je definisanje uticaja CP na aterosklerotski proces, uz poseban osvrt na karakteristike aterosklerotskih plakova pozitivnih na ovaj infektivni agens, dok su specifični ciljevi istraživanja bili:

Utvrđivanje prisustva ili odsustva CP u aterosklerotskom plaku ispitanika u arterijskim krvnim sudovima (koronarnim arterijama, karotidnim arterijama, trbušnoj aorti i arterijama Willisovog prstena) i detekcija morfoloških, celularnih i molekularnih razlika između CP pozitivnih i negativnih plakova.

Poređenje klasičnih faktora rizika (BMI, arterijska hipertenzija, hiperlipoproteinemija, diabetes mellitus, porodična anamneza za kardiovaskularne bolesti, pušenje) sa jedne strane, sa podacima o prisustvu ili odsustvu CP u aterosklerotskom plaku.

Radi ostvarivanja postavljenih ciljeva, formulisana je hipoteza da se može napraviti korak u pravcu novih saznanja o uticaju CP u aterosklerozi, čime se stvara mogućnost za prepoznavanje populacije koja obolijeva od infektivno generisane ateroskleroze.

2.3. Bitne metode koje su primijenjene u disertaciji i njihovu primjerenost.

Istraživanje je izvršeno na isječcima tkiva krvnih sudova dobijenim sudskomedicinskim obdukcijama na Odjeljenju za sudsku medicinu Kliničkog centra Crne Gore u Podgorici. Istraživanjem je obuhvaćeno 124 ispitanika, od kojih je 63 uzeto u obzir za tumačenje rezultata, budući da je taj broj ispitanika zadovoljio kriterijume za izjašnjavanje o prisustvu CP u aterosklerotskom plaku. Svi ispitanici su bili muškog pola, prosječne starosti 59 godina (u rasponu od 32 do 90 godina). Uzrok smrti nije obrađivan u ovoj studiji, niti je relevantan parametar za predmetno istraživanje.

Pomoću postmortalnog intervjua sa porodicom utvrđeno je prisustvo klasičnih faktora rizika za ateroskrozu (hiperlipoproteinemija, šećerna bolest, arterijska hipertenzija, pušenje,

porodična anamneza za kardiovaskularnu bolest), a BMI je izračunat na osnovu podataka prikupljenih tokom obdukcije.

Uzorci su uzeti iz djelova krvnih sudova u kojima je bio prisutan makroskopski vidljiv aterosklerotski plak i to u stadijumu masne pruge (identifikovan kao područje žućkaste prebojenosti, u nivou ili iznad nivoa intime). Ispitivani su uzorci koji su pripadali stadijumu II i III ateroskleroze. Krvni sudovi obuhvaćeni istraživanjem su sljedeći: karotidna arterija, koronarne arterije, arterije Willisovog osmouгла i trbušna aorta. Nakon uzorkovanja, tkivo je fiksirano u 4% formalinu i formirani su parafinski kalupi. Sprovedeno je rutinsko bojenje hematoksilinom i eozinom, kao i imunohistohemijsko bojenje. Sva antitijela korišćena u studiji proizvedena su od strane Abcam-a (Abcam, Cambridge, United Kingdom), izuzev antitijela upotrijebljenih za utvrđivanje prisustva CP.

Studija je izvedena u dva pravca: uvrđivanje prisustva CP u aterosklerotskom plaku i opis morfoloških, celularnih i molekularnih razlika između CP-pozitivnih i CP-negativnih plakova, kao i ispitivanje genetske predispozicije za osjetljivost na infekciju intracelularnim patogenima.

Imunohistohemijsko bojenje na CP izvršeno je pomoću dva antitijela: poliklonskog antitijela specifičnog za OMP1 (Medac Inc, Hamburg, Germany, 1:10) i monoklonskog antitijela specifičnog za CP, RR-402 (Washington Research Foundation, Seattle, United States of America, 1:1000). Kao pouzdan pokazatelj prisustva CP u plaku tumačio se pozitivan nalaz oba markera, a negativan nalaz oba markera predstavljao je pouzdan nalaz odsustva CP.

Ispitivano je nekoliko morfoloških karakteristika plaka u pravcu detekcije eventualnih razlika u građi CP-pozitivnih i CP-negativnih plakova. Zajednička debljina intime i medije (intima-medija debljina) izmjerena je uz pomoć softverskog dodatka ZEN (2.3 lite, blue edition) za mikroskop Zeiss Axio Scope A1. Prisustvo i raspored kolagena I i III utvrđeno je uz pomoć poliklonskog antitijela na kolagen I (Anti-Collagen I antibody, 1:250) i kolagen III (Anti-Collagen III antibody, 1:1000). Takode, plakovi su analizirani na prisustvo i distribuciju elastina, uz pomoć poliklonskog antitijela na elastin (Anti-Elastin antibody 1:50).

infiltracije CD8⁺ T limfocita. CP negativni plakovi su pokazali veću zastupljenost kontraktilnih glatkih mišićnih ćelija. S druge strane, sekretorne glatke mišićne ćelije su bile zastupljenije u CP pozitivnim plakovima (u svim arterijama osim u Willisovom krugu).

Prilikom analize molekularnih karakteristika plakova, nije bilo značajne razlike između CP pozitivnih i negativnih plakova u koncentraciji apolipoproteina A i B, trombomodulina, kao i timidin-fosforilaze. CP negativni plakovi su pokazali veću ekspresiju TNF- α (razlika prisutna u svim arterijama osim u Willisovom krugu). SP110 je bio značajno više eksprimiran u CP negativnim plakovima u svim ispitivanim arterijama, a HSP60 značajno više u CP pozitivnim plakovima u svim ispitivanim arterijama.

2.5. Zaključci

U okviru doktorske disertacije odgovoreno je na definisane ciljeve. Na osnovu rezultata istraživanja može se zaključiti da je prisustvo CP u aterosklerotskim plakovima evidentno povezano sa aterosklerotskim procesom, što pruža novi uvid u patogenezu ove kompleksne bolesti. Potvrđeno prisustvo CP naglašava njegovu ulogu u formiranju plakova u različitim regijama tijela, što ukazuje na značajnu povezanost između prisustva ove bakterije i aterosklerotskog procesa. Takođe, utvrđeno je da CP pozitivni plakovi imaju specifične karakteristike u strukturi i ekspresiji molekula, što ukazuje na moguće mehanizme njihovog uticaja na razvoj ateroskleroze. Dodatno, razlike u demografskim i kliničkim karakteristikama između CP pozitivnih i negativnih osoba ukazuju na kompleksnu interakciju između prisustva CP i faktora rizika kao što su starost, BMI, hipertenzija, dijabetes melitus i hiperholesterolemija. Konačno, istraživanje o uticaju prisustva CP na ekspresiju određenih molekula u plakovima ukazuje na kompleksnu imunsku interakciju između bakterije i domaćina. U cjelini, rezultati ove disertacije doprinose boljem razumijevanju uloge CP u patogenezi ateroskleroze i pružaju potencijalne smjernice za daljnje istraživanje i terapijski pristup ovom ozbiljnom zdravstvenom problemu.

3. Konačna ocjena disertacije

3.1. Usaglašenost sa obrazloženjem teme

Doktorska disertacija dr Nemanje Radojevića je usaglašena sa obrazloženjem teme.

Što se tiče celularnih karakteristika plaka izvršena je analiza prisustva i rasporeda u plaku sledećih ćelija: makrofagi, mastociti, T i B limfociti, kontraktilne i sekretorne glatke mišićne ćelije. Broj makrofaga i njihov raspored ispitivani su uz pomoć poliklonskog antitijela na CD68 glikoprotein (Anti-CD68 antibody, 1:500), dok su mastociti ispitivani pomoću monoklonskog antitijela na triptazu mast ćelija (Anti-Mast Cell Tryptase antibody, 1:10000). Broj i distribucija B limfocita su ispitivani pomoću monoklonskog antitijela na CD20 glikozilirani fosfoprotein (Anti-CD20 antibody, 1:20), dok su T limfociti ispitivani uz pomoć monoklonskog antitijela na CD4 glikoprotein (Anti-CD4 antibody, 1:500) i poliklonskog antitijela na CD8 glikoprotein (Anti-CD8 antibody, 1:200). Plakovi su analizirani na broj glatkih mišićnih ćelija i njihov raspored, i to pomoću poliklonskog antitijela na aktin mišićnih ćelija (Anti-smooth muscle Actin antibody, 1:100) za kontraktilne mišićne ćelije i monoklonskog antitijela na GM130 (cis-Goldži marker) (Anti-GM130 antibody, 1:100) za sekretorne glatke mišićne ćelije.

Molekularne karakteristike plakova su ispitivane na prisustvo više molekula koji imaju ulogu u procesu ateroskleroze. Prisustvo apo-A ispitivano je uz pomoć monoklonskog antitijela na apo-A (Anti-apolipoprotein A antibody, 1:10), dok je prisustvo apo-B ispitivano pomoću poliklonskog antitijela na apo-B (Anti-apolipoprotein B antibody, 1:100). Trombomodulin na površini endotela je ispitivan uz pomoć monoklonskog antitijela na trombomodulin (Anti-Thrombomodulin antibody, 1:200). Timidin-fosforilaza je ispitivana uz pomoć poliklonskog antitijela na N-kraj tog molekula (Anti-Thymidine Phosphorylase antibody – N terminal, 1:50). Prisustvo TNF- α ispitivano je pomoću poliklonskog antitijela na TNF- α (Anti-TNFalpha antibody, 1:100). Prisustvo Sp110 je ispitivano pomoću poliklonskog antitijela na Sp110 (Anti-SP110 antibody, 1:200), dok je prisustvo HSP60 ispitivano uz pomoć poliklonskog antitijela na HSP60 (Anti-Hsp60 antibody, 1:100).

Za statističku obradu korišćen je IBM Statistics (SPSS) 10. Upotrijebljene su metode deskriptivne statistike, kao i Studentov t-test, ANOVA, χ^2 test i logistička regresija. Podaci su prikazani grafički i tabelarno, uz ilustracije u vidu mikrofotografija. Analizirane mikrofotografije učinjene su uz pomoć digitalnog fotoaparata Zeiss Axiocam 101 Color, rezolucije 5 megapiksela, uz upotrebu bijelog filtera. Sve fotografije su načinjene na istom osvjetljenju. Fotografije su digitalizovane korištenjem softvera ZEN 2.3 lite (blue edition, Carl Zeiss Microscopy, GmbH, 2011) na uvećanju od 40x/0,75, a za obradu imunohistohemijskih

snimaka korišten je Plug-in IHC profiler, u okviru softvera ImageJ. Analiza je, dakle, rađena softverskim putem, gdje je sam program definisao stepen imunohistohemijske pozitivnosti.

2.4. Rezultati disertacije i njihovo tumačenje

Rezultati sprovedene socio-epidemiološke ankete o ispitivanim faktorima rizika za kardiovaskularne bolesti, pokazali su da su CP negativne osobe bile statistički značajno starije. Studentov t – test je pokazao da su CP negativne osobe imale statistički značajno veći BMI. Hiperholesterolemija je bila značajno prisutnija u grupi CP negativnih leševa. Diabetes mellitus je bio značajno prisutniji u grupi CP negativnih leševa, dok je pozitivna porodična anamneza za kardiovaskularna oboljenja bila prisutnija u grupi CP negativnih leševa, a nije bilo značajne razlike u incidenci arterijske hipertenzije i pušenja između CP negativnih i CP pozitivnih leševa. Zatim, sprovedena je logistička regresija kao metod simultanog istraživanja odnosa svih ispitivanih faktora sa CP pozitivnošću i nije nađen značajan odnos između CP pozitivnosti i pozitivne porodične anamneze za kardiovaskularne bolesti, kao ni pušenja.

Analiza karakteristika CP pozitivnih i CP negativnih plakova, gdje su ukupno ispitana 252 uzorka arterija, pri čemu su 33 leša bila pozitivna, a 30 negativna na CP, dala je sljedeće rezultate: Nisu primijećene značajne razlike između intima-medija debljine između CP pozitivnih i negativnih plakova, dok je primijećena značajna razlika između CP pozitivnih i negativnih plakova kada je u pitanju ekspresija kolagena I: najizraženija razlika je u arterijama Willisovog kruga i u koronarnim arterijama, sa većom ekspresijom kolagena I u CP negativnim plakovima. CP pozitivni plakovi su imali značajno veću ekspresiju kolagena III u usporedbi sa CP negativnim plakovima, dok su CP negativni plakovi imali veću ekspresiju elastina (najzastupljenije u karotidnim i koronarnim arterijama, bez značajne razlike u aorti i Willisovom krugu). Prisustvo makrofaga je bilo zapaženije u CP negativnim plakovima (najizraženije u aorti i koronarnim arterijama), bez značajnih razlika između CP pozitivnih i negativnih plakova u karotidnim arterijama i Willisovom krugu. Nije bilo značajne razlike između CP pozitivnih i negativnih plakova u odnosu na prisustvo mastocita. CP pozitivni plakovi su imali značajno veću koncentraciju B limfocita, izraženo u aorti i koronarnim arterijama, bez značajnih razlika u karotidnim arterijama i Willisovom krugu. CD4+ T limfociti su bili prisutniji u CP pozitivnim plakovima (izraženo u karotidnim, koronarnim arterijama i aorti), bez razlika u arterijama Willisovog kruga, a isti zaključak je postignut ispitivanjem

3.2. Mogućnost ponovljivosti

Ponovljivost rezultata dobijenih u ovoj disertaciji je moguća primjenom navedenog ili nekog sličnog metodološkog pristupa.

3.3. Buduća istraživanja

Osvrćući se na dobijene rezultate ispitivanja infektivne geneze ateroskleroze, studija može poslužiti kao osnova za dalja ispitivanja inflamatorne uloge u aterosklerozi, te za razvoj preventivnih mjera i ciljanih terapija usmjerenih na smanjenje aterosklerotskog rizika kod pacijenata inficiranih CP, naročito u smislu antibiotske prevencije.

Iako je primjena antibiotika u prevenciji ateroskleroze još uvijek kontroverzno pitanje, treba očekivati da buduće bazične studije na temu uticaja različitih infektivnih agenasa na razvoj ateroskleroze, dovedu i do jasnije slike o opravdanosti pravovremene primjene antibiotika u prevenciji značajnog broja aterosklerotskih oboljenja krvnih sudova. Ograničenja disertacije i njihov uticaj na vrijednost disertacije

3.4. Ograničenja disertacije i njihov uticaj na vrijednost disertacije

Pod ograničenjima disertacije navodimo nedovoljnu senyitivnost imunohistohemijskih testova, kao i uticaj od ranije prisutnih faktora rizika za aterosklozu, koji se mogu preplitati i kod infektivno generisane ateroskleroze. Takođe, ograničenje predstavlja i nemogućnost uzimanja direktnih anamnestičkih podataka, jer se mogu uzimati samo heteroanamnestički podaci od porodice i bližih osoba pokojnika.

Orginalni naučni doprinos

Naučni doprinos ove disertacije proističe iz postavljenih ciljeva. U istraživanju kandidata dr Nemanje Radojevića dati su odgovori na pitanja o inflamatornoj ulozi kao zasebnom faktoru koji doprinosi razvoju ateroskleroze.

Naučni doprinos disertacije potvrđen je i publikovanjem rada HSP60, SP110 and TNF- α expression in Chlamydia pneumoniae-positive versus Chlamydia pneumoniae-negative atherosclerotic plaques u prestižnom evropskom naučnom časopisu.

Mišljenje i prijedlog komisije

U doktorskoj disertaciji dr Nemanje Radojevića, koja je rezultat višegodišnjeg istraživanja, na sveobuhvatan način je istražen proces infektivne geneze ateroskleroze.

Kroz preciznu selekciju uzoraka i jasno definisane kriterijume analize podataka, dobijeni su validni rezultati u odnosu na inflamatorni rizik za razvoj jednog od najprevalentnijih oboljenja u svjetskoj i domaćoj populaciji, koji će sigurno u budućnosti imati izuzetan značaj u planiranju strategija za suzbijanje ove bolesti. Statistička obrada dobijenih rezultata je adekvatna za ovaj tip istraživanja, a rezultati su prikazani jasno i pregledno. Diskusija rezultata je sveobuhvatna i ubjedljiva; rezultati istraživanja stavljeni su u ispravan širi kontekst, što je pokazalo da kandidat dr Nemanja Radojević odlično poznaje materiju i da umije da vrlo precizno, kritički i objektivno sagleda sve ishode do kojih istraživanja ovog tipa mogu da dovedu. Zaključci su izvedeni iz rezultata i diskusije i oni su logični, jasni i dokumentovani kroz istraživanje.

Članovi komisije su detaljno proučili priloženi materijal o podobnosti kandidata i teme i utvrdili da aktuelnost teme, metodološki i analitički pristup, sveobuhvatna statistička obrada, prikazani rezultati, iscrpna diskusija i jasno izvedeni zaključci, nedvosmisleno ukazuju na to da je kandidat pokazao posvećenost i smisao za naučno-istraživački rad.

Imajući u vidu sve navedeno, Komisija sa zadovoljstvom predlaže Vijeću Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore da prihvati doktorsku disertaciju kandidata dr Nemanje Radojevića, pod nazivom „Infektivna geneza ateroskleroze“, kao i da predloži Senatu Univerziteta Crne Gore da imenuje Komisiju za odbranu ove doktorske disertacije i da nakon sprovedene procedure na Organima Univerziteta Crne Gore odobri javnu odbranu iste.

Izdvojeno mišljenje

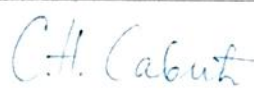
(popuniti ukoliko neki član komisije ima izdvojeno mišljenje)

Ime i prezime

Napomena

(popuniti po potrebi)

/

KOMISIJA ZA ODBRANU DOKTORSKE DISERTACIJE		
Prof. dr Aneta Bošković	Medicinski fakultet u Podgorici, Univerzitet Crne Gore	
Prof. dr Filip Vukmirović	Medicinski fakultet u Podgorici, Univerzitet Crne Gore	
Prof. dr Slobodan Savić	Medicinski fakultet Univerzitet u Beogradu	
Datum i ovjera (pečat i potpis odgovorne osobe)		
U Podgorici, (navesti datum) <u>13.03.2025.</u>		
 MP		 DEKAN

Univerzitet Crne Gore
Centralna univerzitetska biblioteka
adresa / address_ Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone _00382 20 414 245
fax_ 00382 20 414 259
mail_ cub@ucg.me
web_ www.ucg.ac.me
Central University Library
University of Montenegro

Broj / Ref 01/6-16-370/1
Datum / Date 10.02.2025.

MEDICINSKI FAKULTET			
Primljeno: <u>10.02.2025</u>			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
med	99/1-1		

UNIVERZITET CRNE GORE

MEDICINSKI FAKULTET

Rukovodilac studentske službe

Gospođa Žana Radulović, dipl. pravnik

Predmet: Vraćanje doktorske disertacije doktoranda dr med Nemanje Radojevića sa uvida javnosti

Poštovana gospođo Radulović,

U prilogu akta dostavljamo Vam doktorsku disertaciju pod nazivom: „**Infektivna geneza ateroskleroze**“, i Izvještaj o ocjeni doktorske disertacije doktoranda dr med **Nemanje Radojevića** koja je u skladu sa članom 42 stav 3 Pravila doktorskih studija dostavljena **Centralnoj univerzitetskoj biblioteci** 23. 01. 2025. godine, na uvid i ocjenu javnosti.

Na navedeni rad nije bilo primjedbi javnosti u predviđenom roku od 15 dana.

Molimo Vas da nam nakon odbrane, a u skladu sa članom 47 Pravila doktorskih studija, dostavite konačnu verziju doktorske disertacije.

S poštovanjem,

Pripremila:

Milica Barac
Administrativna asistentkinja
Tel: 020 271 427
e-mail: cub@ucg.ac.me

DIREKTOR

mr Bosiljka Cicmil

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

Ул. Цетињска бр. 2
П. бр. 99
81000 ПОДГОРИЦА
ЦРНА ГОРА
Телефон: (020) 414-255
Факс: (020) 414-230
E-mail: rektor@ucg.me

UNIVERSITY OF MONTENEGRO

U. Cetinjska br. 2
P.O. BOX 99
81 000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: (+382) 20 414-255
Fax: (+382) 20 414-230
E-mail: rektor@ucg.me

Број: 08-3854
Датум: 24.11.2014 г.

Ref: _____
Date: _____

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Službeni list Crne Gore br.44/14) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 27. novembra 2014. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr sci med. **ANETA BOŠKOVIĆ** bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za predmet: Interna medicina na Medicinskom fakultetu.

REKTOR

Prof. Radmila Vojvodić

CURRICULUM VITAE – prof.dr Aneta Bošković

Doktor medicine	Medicinski fakultet u Beogradu	1981/2-1987.
Magisterijum – kardiologija	Medicinski fakultet u Beogradu	1995/6-1998.
Doktorat	Medicinski fakultet u Beogradu	1999 - 2002.
Specijalizacija - interna medicina	Medicinski fakultet u Beogradu	1992 - 1996.
Subspecijalizacija – kardiologija	Medicinski fakultet u Beogradu	2000 - 2002.

Više edukacionih trening programa u zemlji i inostranstvu iz oblasti kardiologije, naročito prevencije kardiovaskularnih oboljenja i poremećaja ritma i smetnji provođenja i elektrostimulacije srca.

Nakon završenog pripravničkog staža, od 1988. do 1992.god. zaposlena u Domu zdravlja-Podgorica, a od avgusta 1992. godine u Centru za kardiologiju KC Crne Gore. Sada na poziciji načelnika Odjeljenja kardiologije sa Koronarnom jedinicom.

Sa još dvoje kolega (kardiologom i vaskularnim hirurgom) učestvovala u uvođenju nove metode - električne stimulacije srca u liječenju kardioloških oboljenja kod pacijenta u Crnoj Gori (formiranje Pejsmekor centra u KC Crne Gore).

Od strane Univerziteta Crne Gore izabrana

- 1999. za asistenta na predmetu Interna medicina Medicinskog fakulteta u Podgorici.
- 2004. u zvanje docenta
- 2009. u zvanje vanrednog profesora
- 2014. u zvanje redovnog profesora
- U septembru 2008. godine imenovana za koordinatora nastave na predmetu Interna medicina na Medicinskom fakultetu u Podgorici, a od 2004-2008 bila koordinator nastave na predmetu Osnovi kliničke prakse I i II Medicinskog fakulteta u Podgorici.

Kao član naučnih i organizacionih odbora učestvovala u radu Kongresa kardiologa i Kongresa interne medicine Srbije i Crne Gore. Održala niz predavanja po pozivu, naročito iz oblasti prevencije kardiovaskularnih oboljenja, dijagnostike i terapije koronarne bolesti, arterijske hipertenzije, srčane insuficijencije i elektrostimulacije srca, kao i objavila više radova u stranim i domaćim časopisima i prezentovala rezultate istraživanja na skupovima u zemlji i inostranstvu. Redovni predavač internacionalne škole o kardiovaskularnim bolestima u organizaciji Evropskog centra za mir i razvoj Univerziteta za mir Ujedinjenih nacija.

U više navrata bila mentor završnih radova studenata, jednom mentor i jednom komentor za magistrski rad, koji su uspješno realizovani, kao i komentor za doktorsku tezu koja je uspješno realizovana. U okviru postdiplomskih specijalističkih studija iz Interne medicine, mentor za oblast kardiologije i koordinator mentora za specijalizaciju interne medicine. Trenutno mentor za izradu 2 doktorske teze i jednih polaznih istraživanja u okviru doktorskih studija na Medicinskom fakultetu u Podgorici.

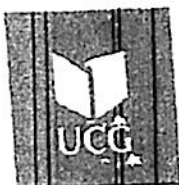
Bila glavni istraživač i rukovodilac u 3 projekta odobrena od strane Ministarstva za nauku i prosvetu Crne Gore: »Prognostički značaj varijabilnosti srčane frekvencije kod bolesnika sa akutnim infarktom miokarda«, »Klinička efikasnost statina u sekundarnoj prevenciji koronarne bolesti« i »Prognostički značaj novonastale atrijalne fibrilacije kod bolesnika sa akutnim koronarnim sindromom«.

U više navrata bila glavni istraživač za Crnu Goru u međunarodnim, multicentričnim, randomiziranim, dvostruko slijepim studijama kao što su CIBIS-ELD (prva studija te vrste izvedena u Crnoj Gori), CIBIS-ELD FOLLOW UP i TAO studija i na taj način doprinijela da se KC Crne Gore i Medicinski fakultet u međunarodnoj javnosti prepoznaju kao mjesta gdje se mogu izvoditi primijenjena medicinska istraživanja. Bila i glavni istraživač u HOPE LIKE studiji.

Član Radne grupe za izradu nacionalnih registara akutnog koronarnog sindroma, malignih neoplazmi, šećerne bolesti i cerebrovaskularne bolesti, kao i Radne grupe za izradu nacionalnih smjernica dobre kliničke prakse za arterijsku hipertenziju, koje su objavljene 2012. godine. Član Medicinskog odbora CAN-u, Udruženja kardiologa Crne Gore i Društva ljekara Crne Gore, kao i član European Society of Cardiology i European Heart Rhythm Association. Urednik Biltena Ljekarske komore Crne Gore od 2012. god. Predsjednik Udruženja kardiologa Crne Gore od 2016. god. Rukovodilac Montenegro podržnice UNESCO katedre za bioetiku u Crnoj Gori.

Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka

1. M. Vukmirović, A. Bošković, Z. Bukumirić, I. Tomažević-Vukmirović, F. Vukmirović. Predictors and outcomes of new-onset atrial fibrillation in patients with acute myocardial infarction. *Vojnosanit Pregl* (In press) 2016 OnLine-First (00):257-257 ISSN 0042-8450 doi: 10.2298/VSP150224257V.
2. S. Mugoša, N. Djordjević, N. Djukanović, D. Protić, Z. Bukumirić, I. Radosavljević, A. Bošković, Z. Todorović. Factors affecting the development of adverse drug reactions to β -blockers in hospitalized cardiac patient population. *Patient Preference and Adherence* 2016; 10: 1461-9. ISSN: 1177-889X doi: 10.2147/PPA.S108579.
3. B. Knežević, Lj. Musić, G. Batričević, A. Bošković, N. Bulatović, A. Nenczić, J. Vujović, M. Kalezić. Optimizing prevention and guideline-concordant care in Montenegro. *International Journal of Cardiology* 2016; 217:S32-S36. ISSN 0167-5273 doi: 10.1016/j.ijcard.2016.06.218.
4. S. Mugoša, Z. Bukumirić, A. Kovačević, A. Bošković, D. Protić, Z. Todorović. Adverse drug reactions in hospitalized cardiac patients: Characteristics and risk factors. *Vojnosanit Pregl* 2015;72(11):975-81. ISSN 0042-8450, doi: 10.2298/VSP140710104M.
5. Bošković A, Belada N, Knežević B. Prognostic value of heart rate variability in post-infarction patients. *Vojnosanit Pregl* 2014; 71(10): 925-30. ISSN 0042-8450 doi: 10.2298/VSP1410925B.
6. Steg PG, Mehta SR, Pollack Jr CV et al; for the TAO Investigators. Anticoagulation with otamixaban and ischemic events in Non-ST-segment elevation acute coronary syndromes: The TAO Randomized Clinical Trial. *JAMA*, doi: 10.1001/jama.2013.277165. Published online September 1, 2013. (Kolaborativni rad, TAO investigators are given in Appendix-Aneta Bošković).
7. Gelbrich G, Edelmann F, Inkrot S. and CIBIS-ELD investigators. Is target dose the treatment target? Uptitrating beta-blockers for heart failure in the elderly. *Int J Cardiol* 2012; 155(1): 160-6. ISSN: 0167-5273 doi: 10.1016/j.ijcard.2011.11.018. (Kolaborativni rad, CIBIS-ELD trial investigators-Aneta Bošković).
8. Dungen H-D, Apostolovic S, Inkrot S et al on behalf of CIBIS-ELD investigators and Project Multicentre Trials in the Competence Network Heart Failure. Titration of target dose of bisoprolol vs. carvedilol in elderly patients with heart failure: the CIBIS-ELD trial. *Eur J Heart Fail* 2011; 13: 670-680. doi: 10.1093/eurjhf/hfr020. (Kolaborativni rad, CIBIS-ELD trial investigators-Aneta Bošković).
9. Knežević B, Bulatović N, Belada N, Ivanović V, Dragnić S, Rabrenović M, Nikolić G, Musić LJ, Bošković A. Survival benefit of the late percutaneous coronary intervention in the patients after acute myocardial infarction who are or who are not treated with thrombolysis. *Bosnian Journal of Basic Medical Sciences* ISSN 1512-8601, 2009; (9): 54-58.
10. Knežević B, Nikolić G, Dragnić S, Musić LJ, Bošković A. Successful treatment of cardiogenic shock by stenting of the left main coronary artery in acute myocardial infarction. *Vojnosanit Pregl* YU ISSN 0042-8450, 2008; 65: 769-73.

Univerzitet Crne Gore
Adresa / Address: Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
Telefon / phone: 00382 20 114 235
fax: 00382 20 114 230
e-mail: rektorat@ucg.me
web: www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref: 03 - 1336
Datum / Date: 19. 04. 2019.

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19. aprila 2019.godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr FILIP VUKMIROVIĆ bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Patologija iz Dijagnostičke grupe bazičnih medicinskih predmeta (Patološka anatomija, osnovne studije, studijski program Medicina, Opšta patologija, osnovne studije, studijski program Stomatologija i Oralna patologija, osnovne studije, studijski program Stomatologija) na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK

Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

BIOGRAFIJA

Dr Vukmirović je diplomirao na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Prištini 1992. godine.

Od 2000. godine, pored rada sa pacijentima, dr Vukmirović je angažovan u nastavi i studijskim programima medicine i stomatologije na Medicinskom fakultetu u Podgorici.

Zvanje specijaliste patološke anatomije je stekao 2003. godine, na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, od kada radi na Odjeljenju patologije Kliničkog centra Crne Gore.

Doktorske studije je završio na Medicinskom fakultetu u Foči, Univerziteta u Istočnoj Sarajevu, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina 2007. godine. U fokusu njegovog istraživanja bila je procjena kliničkog značaja vaskularnog i epidermalnog faktora rasta kod karcinoma dojke i želuca.

Od 2009. do 2011. godine predsjedavao je Etičkim komitetom Kliničkog centra Crne Gore.

Titulu vanrednog profesora na Univerzitetu Crne Gore, na katedri za Patološku anatomiju, dobio je 2013. godine.

Od 2017. godine obavlja funkciju direktora Centra za nauku u Kliničkom centru Crne Gore.

- Direktor je Centra za patologiju i specijalista patološke anatomije.

Autor je i koautor većeg broja naučnih radova.

2020	SCI, SCIE, SSCI, A&HCI	Nikola Sjekloča, Snježana Tomić, Ivana Mikić, Filip Vukmirović, Ljiljana Vučković, Ingrid Belas Lovasac, Marina Maras-Simunić	Prognostic value of IMP3 immunohistochemical expression in triple negative breast cancer	Medicine
2019	SCI, SCIE, SSCI, A&HCI	Restović I, Bočina I, Vukojević K, Kero D, Filipović N, Ramić J, Vučinić J, Vukmirović F, Vučković Ij, Saraga Dabić M.	Time course and expression pattern of the neuronal markers in the developing human spinal cord	Int J Dev Neurosci
2017	SCI, SCIE, SSCI, A&HCI	Vukmirović Mihailo, Bošković Aneta, Bukumirić Zoran, Tomašević-Vukmirović Irena, Vukmirović Filip	Predictors and outcomes of new- onset atrial fibrillation in patients with acute myocardial infarction	Vojnosanitetski pregled
2017	SCI, SCIE, SSCI, A&HCI	Vukmirović M, Bošković A, Tomašević Vukmirović I, Vujadinović R, Falić N, Bukumirić Z, Vukmirović F	Predictions and Outcomes of Atrial Fibrillation in the Patients with Acute Myocardial Infarction	Open medicine
2015	SCI, SCIE, SSCI, A&HCI	Milošević V., Vukmirović Filip, Zindović M., Krstić M., Milenković S., Jančić S.	Interplay between expression of leptin receptors and mucin histochemical aberrations in colorectal adenocarcinoma	Romanian Journal of morphology and embryology
2015	SCI, SCIE, SSCI, A&HCI	Milošević V., Vukmirović Filip, Krstić M., Zindović M., Stojanović D., Jančić S.	Involvement of leptin receptors expression in proliferation and neoangiogenesis in colorectal carcinoma	Journal of RUON
2014	SCI, SCIE, SSCI, A&HCI	Vukmirović, F., Vukmirović, M. & Tomašević-Vukmirović, I.	Papillary fibroelastoma of the aortic valve	Vojnosanitetski pregled
2013	SCI, SCIE, SSCI, A&HCI	Vukmirović, F., Zejnilović N., Ivović, J.	Liposarcoma of the Paratesticular Tissue and Spermatic Cord	Vojnosanitetski pregled
2013	SCI, SCIE, SSCI, A&HCI	Vukmirović, M., Anđelkov, A., Vukmirović, F., Tomašević Vukmirović, I.	Successful Implantation of a Biventricular Pacing and Defibrillator Device via a Persistent Left Superior Vena Cava	Vojnosanitetski pregled
2013	SCI, SCIE, SSCI	Radojević, N., Vukmirović, F., Čurović, I. & Šoć, M.	Asymptomatic Syphilitic Massive Necrosis of the Spleen in Late Syphilis	International Journal of STD & AIDS

	ASHCI			
2013	SCI, SCIE, SSCI, ASHCI	Vukmirović, F., Tomašević Vukmirović, I. & Vukmirović, M.	<u>Clinicopathological Features of Ovarian Brenner Tumors in Montenegro</u>	Central European Journal of Medicine
2013	SCI, SCIE, SSCI, ASHCI	Vukmirović, F., Vukmirović, M., Tomašević Vukmirović, I., Kavanč, P.	<u>Renal Lipoma</u>	Central European Journal of Medicine
2013	SCI, SCIE, SSCI, ASHCI	Vukmirović, F., Tomašević Vukmirović, I. & Vukmirović, M.	<u>Von Meyenburg complex (hamartoma of the bile duct) mimicking liver metastases</u>	Vojnosanitetski pregled
2012	SCI, SCIE, SSCI, ASHCI	Vujsić, S., Radulovic, Lj., Knežević-Apostolski, S., Petković, S., Vukmirović, F., Apostolski, S.	<u>Disulfiramaska polineuropatija</u>	Vojnosanitetski pregled

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 635153; 011 637405; Факс: 011 2638912; E-mail: officebu@rect.bg.ac.yu

Београд, 05.04.2007. године
06 Број: 150-20/VI-3.8

На основу члана 65. став 2. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број 76/05), члана 41. тачка 23. и члана 157. тачка 4. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета бр. 131/06), а по прибављеном мишљењу Стручног већа за медицинске науке, број 39/58-2 од 30. марта 2007. године, Сенат Универзитета на седници од 04. априла 2007. године, донео је

ОДЛУКУ

1.

БИРА СЕ проф. др СЛОБОДАН САВИЋ, у звање редовног професора на Универзитету у Београду - Медицински факултет за ужу научну област Судска медицина.

2.

Ову Одлуку објавити у "Гласнику Универзитета у Београду".

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА УНИВЕРЗИТЕТА
РЕКТОР
Проф. др Бранко Ковачевић

Prof. dr Slobodan Savić

Rođen 1957. u Zagrebu.

Obrazovanje i stručno i naučno usavršavanje:

- od 1976. do 1982. studije medicine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, prosečna ocena 9,82
- 1985. - odbrana magistarske teze na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, naslov "Smrtne povrede u domaćinstvu"
- 1987. - položio specijalistički ispit iz sudske medicine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu sa odličnim uspehom
- 1992. - odbrana doktorske disertacije na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, naslov "Sudskomedicinske karakteristike samoubistava muškaraca"
- od aprila 1995. do juna 1997. stručno usavršavanje na Odeljenju sudske medicine Univerziteta u Lundu, nostrifikovao diplomu doktora medicine i specijalizaciju iz sudske medicine
- odlukom Ministarstva pravde Republike Srbije imenovan za stalnog sudskog veštaka za oblast Sudska medicina

Profesionalno angažovanje:

- 1983. izabran u zvanje asistenta pripravnika na predmetu Sudska medicina u Institutu za sudsku medicinu Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu; u zvanje docenta izabran 1993. godine, u zvanje vanrednog profesora 1999. i u zvanje redovnog profesora 2007. godine, u tom zvanju penzionisan 1.10.2022.
- od 2000. do 2004. godine šef Katedre za sudsku medicinu na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu
- od 2000. do 2022. godine odgovorni nastavnik za nastavu iz sudske medicine na engleskom jeziku na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu
- od 2008. do 2022. godine nastavnik na predmetu Pravna medicina na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu
- stalni sudski veštak za oblast medicina – uža specijalnost: sudska medicina
- mentor u tri odbranjene doktorske disertacije i u pet odbranjenih magistarskih teza

Članstvo u udruženjima i razne funkcije:

- član Srpskog lekarskog društva
- član Sekcije za sudsku medicinu Srpskog lekarskog društva
- redovni član Balkanske Akademije za forenzičke nauke, predsednik ovog udruženja u jednogodišnjem mandatu 2006/2007.
- član Nacionalne ekspertske grupe za razvoj i očuvanje zdravlja mladih, osnovane od strane Ministarstva zdravlja Republike Srbije – podgrupa za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja
- član i predsednik Etičkog komiteta Srbije od 2007. do 2019. godine
- predsednik Viktimološkog društva Srbije od 2009. godine
- prodekan za redovnu nastavu Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu od 2009. do 2012. godine
- od 2020. vanredni član Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva

Bibliografija:

- Do sada 237 naslova objavljena u međunarodnim i domaćim časopisima, zbornicima radova međunarodnih i domaćih kongresa, udžbenicima, knjigama, monografijama i priručnicima, od toga 38 radova u časopisima sa JCR liste.
- Učesnik u dva projekta koje finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

Strani jezici: aktivno znanje engleskog i švedskog jezika

BIOGRAFIJA

Rođen sam 23. jula 1957. godine u Zagrebu. Osnovnu školu i gimnaziju završio sam u Zemunu, kao nosilac diplome "Vuk Karadžić". Na Medicinski fakultet u Beogradu upisao sam se 1976/77. školske godine, a diplomirao sam aprila 1982. godine, sa prosečnom ocenom 9,82. Za postignute uspehe u studiranju nagrađen sam sa dve univerzitetske i dve fakultetske nagrade. U toku dve školske godine radio sam kao student demonstrator na predmetu Mikrobiologija i imunologija.

Izbori i reizbori, nastavnička delatnost

Po regulisanju vojne obaveze, a u toku obavljanja obaveznog lekarskog staža, septembra 1983. godine primljen sam za asistenta pripravnika na predmetu Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Beogradu, a u isto zvanje reizabran sam 1986. godine. U zvanje asistenta za predmet Sudska medicina izabran sam 1988. godine, a u isto zvanje reizabran 1991. godine. Kao asistent dobio sam zahvalnicu od Medicinskog fakulteta 1990. godine za postignute rezultate i zalaganje u radu i struci. Za docenta na predmetu Sudska medicina izabran sam u aprilu 1993. godine, a u isto zvanje ponovo sam izabran juna 1998. godine. U zvanje vanrednog profesora izabran sam decembra 1999. godine, a u isto zvanje ponovo sam izabran u martu 2005. godine. U zvanje redovnog profesora za užu naučnu oblast Sudska medicina izabran sam 4. aprila 2007. godine odlukom Senata Univerziteta u Beogradu.

Učestvujem u izvođenju nastave na engleskom jeziku na predmetu Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Od novembra 2008. do 1.10.2022. godine, kao jedini nastavnik, kontinuirano sam učestvovao u izvođenju nastave i ispita na predmetu Pravna medicina, na IV godini osnovnih akademskih studija na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Stručna delatnost

Po završenom obaveznom lekarskom stažu i položenom stručnom ispitu za lekare, odobrena mi je specijalizacija iz sudske medicine, a specijalistički ispit položio sam 1987. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu sa odličnim uspehom.

Odlukom ministra Ministarstva pravde Republike Srbije 1999. godine upisan sam u registar stalnih sudskih veštaka za oblast Sudska medicina, a odlukom ministra pravde Republike Srbije od 06.07.2011. godine, ponovo sam imenovan za sudskog veštaka za oblast medicina – uža specijalnost: sudska medicina.

Naučna delatnost

U toku 1983/84. školske godine upisao sam poslediplomske studije na Medicinskom fakultetu u Beogradu, na grupi Endokrinologija, metabolizam i enzimologija. Usmeni deo magistarskog ispita položio sam u januaru 1985. godine sa odličnim uspehom. U novembru 1985. godine odbranio sam magistarski rad sa naslovom "Smrtne povrede u domaćinstvu". Doktorsku disertaciju sa naslovom "Sudskomedicinske karakteristike samoubistva muškaraca" odbranio sam 9. juna 1992. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Do sada sam kao autor i koautor publikovao 237 naslova, priložen spisak sa tabelarnim prikazom. Više od 200 citata.

Aktivnosti na Medicinskom fakultetu u Beogradu:

Član sam jedne ispitne komisije za polaganje specijalističkog ispita iz sudske medicine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. U više navrata sam bio član komisije za polaganje specijalističkog ispita iz sudske medicine na Medicinskom fakultetu u Kragujevcu i na Vojnomedicinskoj akademiji. Bio sam član ispitne komisije za polaganje usmenog magistarskog ispita na grupi "Forenzička patologija i ekspertizna dijagnostika".

U toku više godine obavljao sam dužnost sekretara Katedre za sudsku medicinu Medicinskog fakulteta u Beogradu. Od oktobra 2000. do 21.12.2004. godine obavljao sam dužnost šefa Katedre za sudsku medicinu.

Od početka odvijanja nastave iz sudske medicine na engleskom jeziku, od oktobra 2000. do oktobra 2022. godine kontinuirano sam obavljao dužnost rukovodioca nastave na predmetu Sudska medicina

Bio sam delegat Katedre za sudsku medicinu u Veću za osnovnu nastavu (član komisije za nostrifikaciju diploma), Naučnom veću i Veću za posleddiplomsku nastavu. Bio sam predsednik Komisije za nostrifikaciju diploma Veća za osnovnu nastavu.

U oktobru 2003. godine izabran sam za prvog ombudsmana Medicinskog fakulteta u Beogradu, sa dvogodišnjim mandatom.

Od 2004. do 2010. godine bio sam član komisije za akreditaciju nastavnih programa Nastavnog veća

U 2005. godini izabran sam za člana komisije za izradu predloga programa osnovne specijalizacije iz Patološke anatomije i komisije za recenziju reformisanih planova i programa specijalizacija iz oblasti Sudske medicine i Patologije.

U više navrata bio sam član stručnih komisija za izbor nastavnika i saradnika na Medicinskom fakultetu u Beogradu, Medicinskom fakultetu u Novom sadu, Medicinskom fakultetu u Nišu, Fakultetu veterinarske medicine u Beogradu i član komisije za polaganje usmenog doktorskog ispita.

Bio sam mentor u izradi većeg broja završnih radova studenata Medicinskog fakulteta u Beogradu, mentor u 23 i komentor u dva studentska stručna rada, mentor u pet odbranim doktorskih disertacija i u pet odbranim magistarskih teza.

Odlukom Saveta Medicinskog fakulteta u Beogradu od 1.6.2009. godine imenovan sam za prodekana Medicinskog fakulteta u Beogradu za 2009/10, 2010/11 i 2011/12 školsku godinu. Obavljao sam funkciju prodekana za redovnu nastavu.

Aktivnosti na Univerzitetu u Beogradu

- član Komisije za priznavanje diploma stečenih u inostranstvu od 2010. do 2012. godine
- član Veća naučnih oblasti medicinskih nauka od 2013. do 2020.

Aktivnosti u okviru Ministarstva zdravlja Republike Srbije

U julu 2003. izabran sam za člana Nacionalne ekspertske grupe za razvoj i zdravlje mladih Ministarstva zdravlja RS (podgrupa za zaštitu mladih od zlostavljanja i zanemarivanja).

Dva puta sam bio član komisije Ministarstva zdravlja RS za obavljanje vanrednog stručnog nadzora.

Aktivnosti u okviru Srpskog lekarskog društva

Član sam Srpskog lekarskog društva od početka svoje profesionalne karijere. Član sam Sekcije za sudsku medicinu Srpskog lekarskog društva. U aprilu 2000. godine izabran sam za člana predsedništva Sekcije za sudsku medicinu Srpskog lekarskog društva. Bio sam član Sekcije za saobraćajnu medicinu, Sekcije za toksikologiju i Sekcije za prevenciju samoubistva Srpskog lekarskog društva, kao i član predsedništva Sekcije za prevenciju samoubistva.

Za vanrednog člana Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva izabran sam 2020. godine.

Članstvo u udruženjima i sekcijama

U aprilu 2004. godine izabran sam za člana predsedništva Udruženja za sudsku medicinu Srbije i Crne Gore i za glavnog urednika časopisa udruženja "Medicina Forensis".

U junu 2006. godine na 4. sastanku Balkanske akademije za forenzičke nauke (The Balkan Academy of Forensic Sciences) izabran sam za predsednika ovog udruženja sa jednogodišnjim mandatom.

Bio sam član Udruženja za sudsku medicinu Jugoslavije, Sekcije za saobraćajnu medicinu, Sekcije za toksikologiju i Sekcije za prevenciju samoubistva Srpskog lekarskog društva, kao i član predsedništva Sekcije za prevenciju samoubistva. U oktobru 1992. godine na osnivačkoj skupštini izabran sam za sekretara i za člana Stručnog odbora Jugoslovenskog udruženja za sudsku psihijatriju i sudsku medicinu. Bio sam član predsedništva Jugoslovenskog udruženja za medicinsko pravo.

Bio sam član Naučnog odbora sledećih skupova: 43. Kongresa studenata medicine i stomatologije Jugoslavije, Kopaonik, 2002. godine; 44. Kongresa studenata medicine i stomatologije Jugoslavije, Bečići, 2003. godine; 46. Kongresa studenata medicine i stomatologije Srbije i Crne Gore, Kotor, 2005. godine; 3. Naučno-stručnog skupa "Vještaci i vještačenja – savremeni trendovi", sa međunarodnim učešćem, Bečići - Budva, 2003. godine. Član Naučnog odbora godišnjih sastanaka Balkanske akademije za forenzične nauke: Seres (Grčka) 2004.; Konstanca (Rumunija) 2005.; Stara Zagora (Bugarska) 2006.; Ohrid (Makedonije) 2007.; Kavala (Grčka) 2009.; Tirana (Albanija) 2010.

Ostale aktivnosti:

Od 2009. godine kontinuirano sam predsednik Viktimološkog društva Srbije, a u aprilu 2012. godine izabran sam za predsednika Etičkog odbora ovog društva. Član sam Saveta časopisa "Temida" – časopisa o viktimizaciji, ljudskim pravima i rodu.

U junu 2007. godine izabran sam za člana Etičkog komiteta Klinike za neurologiju i psihijatriju dece i omladine u Beogradu.

Odlukom Vlade Republike Srbije od 15.11.2007. do 2018. godine imenovan sam za člana i predsednika Etičkog odbora Srbije.

U aprilu 2012. godine imenovan sam za člana Saveta zaštitnika građana Republike Srbije za rodnu ravnopravnost i člana Saveta Vojnomedicinske akademije u Beogradu. U aprilu 2014. godine ponovo sam imenovan za člana Saveta zaštitnika građana Republike Srbije za rodnu ravnopravnost

Usavršavanje: Od aprila 1995. godine do juna 1997. godine proveo sam dve godine na stručnom usavršavanju na Odeljenju za sudsku medicinu Univerziteta u Lundu u Švedskoj, gde sam nostrifikovao diplomu doktora medicine i diplomu specijaliste za sudsku medicinu.

Znanje jezika: Posedujem aktivno znanje engleskog i švedskog jezika.

Naučni rad

Bio sam član Organizacionog odbora simpozijuma "Stremljenja i novine u medicini" od 2003. do 2011.

U tri navrata, 2003. godine, 2009. godine i 2013. godine biran sam za člana Izdavačkog saveta "Medicinskog podmlatka", stručno-naučnog časopisa studenata Medicinskog fakulteta u Beogradu.

ORGANIZACIJA NAUČNIH SKUPOVA

Organizator sa dr Đ. Alempijevićem

Simpozijum: MEDICINSKI I SOCIJALNI ASPEKTI FIZIČKOG NASILJA NAD DECOM. XXVIII Simpozijum "Stremljenja i novine u medicini", Medicinski fakultet u Beogradu, decembar, 1999.

Organizator sa dr D. Alempijevićem

Trodnevni simpozijum FIZIČKO NASILJE NAD DECOM, za studente Medicinskog fakulteta u Beogradu, Istraživačka stanica Petnica, 2000.

Organizator sa prof. dr Branislavom Filipovićem

Okrugli sto: MEDIKOLEGALNI ASPEKTI ZAVEŠTANJA TKIVA, ORGANA I TELA, 37. simpozijum "Stremljenja i novine u medicini", Medicinski fakultet u Beogradu, 10.12.2008.

Organizator sa prof. dr Branislavom Filipovićem

Okrugli sto: IMA LI LEKAR PRAVO NA GREŠKU? 38. simpozijum "Stremljenja i novine u medicini", Medicinski fakultet u Beogradu, 11.12.2010.

MENTORSTVO

1. **Magistarska teza** dr Slobodana Nikolića: "Masna embolija kao vitalni fenomen i uzrok smrti u forenzičkoj patologiji" – **odbranjena** na Medicinskom fakultetu u Beogradu
2. **Magistarska teza** dr Jelene Micić: "Mišićni mostovi na prednjoj međukomornoj grani leve koronarne arterije – patoforenički aspekti" **odbranjena** 11.07.2007. na Medicinskom fakultetu u Beogradu
3. **Magistarska teza** dr Veroslave Stanković: "Postmortalna dijagnostika i forenzička ekspertiza poremećaja metabolizma glikoze" **odbranjena** u decembru 2003. na Medicinskom fakultetu u Beogradu
4. **Doktorska disertacija** dr Tatjane Atanasijević: "Sudskomedicinski aspekt povređivanja pri padu sa visine" – **odbranjena** 24. aprila 2003. na Medicinskom fakultetu u Beogradu.
5. **Doktorska disertacija** dr Slobodana Nikolića: "Specifične i karakteristične povrede u ekspertiznoj diferencijalnoj dijagnostici kod smrtno stradalih u putničkim vozilima u saobraćajnim zadesima" – **odbranjena** 12. januara 2005. na Medicinskom fakultetu u Beogradu
6. **Doktorska disertacija** dr Đorđa Alempijevića: "Savremena sudskomedicinska ekspertiza u krivičnim delima seksualnog kriminaliteta" - **odbranjena** 7. jula 2005. na Medicinskom fakultetu u Beogradu
7. **Magistarska teza** dr Ljiljane Bogdanović "Sudskomedicinski značaj malignih oboljenja"- **odbranjena** 10. jula 2006. na Medicinskom fakultetu u Beogradu
8. **Magistarska teza** dr Radmile Janković "Sudskomedicinski i klinički aspekti posttraumatskih gastroduodenalnih ulceracija" - **odbranjena** 11. jula 2007. na Medicinskom fakultetu u Beogradu
9. **Doktorska disertacija** dr Miloša Todorovića: "Sudskomedicinski značaj smrtnih povreda na radu" - **odbranjena** 10. februara 2011. na Medicinskom fakultetu u Kragujevcu
10. **Završni rad specijalističkih akademskih studija** dr Jelene Bulatović: "Značaj antropoloških mera – odnos struk/kuk u proceni visceralne gojaznosti i rizika obolevanja od hroničnih nezaraznih bolesti" – **odbranjena** 10. jula 2012. na Medicinskom fakultetu u Beogradu
11. **Doktorska disertacija** dr Jelene Kuzmanović: "Uloga interleukina 6, 8 i 18 u patogenezi akutnog respiratornog distres sindroma" - **odbranjena** 23. septembra 2024. na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

MENTORSTVO U STUDENTSKIM RADOVIMA

1. Relja Kovačević: Problem prirodne smrti u sudskomedicinskoj praksi.
2. Branislav Rihor, Ivana Vasiljević: Sudskomedicinske karakteristike samoubistava izvršenih na području grada Beograda tokom 1998. godine i u prvoj polovini 1999. godine.
3. Aleksandar Milenković: Ubistva na području Beograda pre i posle 1991. godine. XLI Kongres studenata medicine i stomatologije Jugoslavije, Lepenski vir, 2000. godine.
4. Ivan Vukašinović, Marko Stojanović: Smrtne povrede vatrenim oružjem na području Beograda. XLI Kongres studenata medicine i stomatologije Jugoslavije, Lepenski vir, 2000. godine.
5. Aleksandar Milenković: Homicides in the Belgrade district before and after 1991 - 1st Students' International Congress of Medical Sciences, Belgrade, May, 21st - 25th 2001
6. Zoran Matković, Relja Kovačević: Pathomorphological changes of the hepatobiliary system as collateral findings at medicolegal autopsy 1st Students' International Congress of Medical Sciences, Belgrade, May, 21st - 25th 2001
7. Janković Radmila, Janković Dejan. Medicolegal Importance of Drunken State. 10th Annual International Ain Shams Medical Students' Congress, 10-13 February 2002, Cairo, Egypt, Book of abstracts, 127.
8. Milan Spasojević: Morbozna intrakranijalna krvarenja i njihov značaj u sudskomedicinskoj praksi. XLIII Kongres studenata medicine i stomatologije Jugoslavije, Kopaonik, 5-9. jun 2002. godine.
9. Marko Arsić. Injuries of spine and spinal cord in medicolegal practice. 25th International Medical Students Scientific Congress, Ohrid, Macedonia, May 23rd-26th 2002, Abstract Book, Abstract 40, p. 113.

10. Marko Stojanović, Ivan Vukašinović: Sudskomedicinski aspekti smrti novorođenčadi i odojčadi. 44. Kongres studenata medicine i stomatologije Jugoslavije, Bečići, 4-8. maj 2003. godine.
11. Danijela Popović, Branka Jakovljević: Sudskomedicinski značaj komplikacija povreda. 45. Kongres studenata medicine i stomatologije Srbije i Crne Gore, Bečići, 3-7. maj 2004. godine.
12. Dragana Stijepović: Prevencija samoubistva. 47. savezni kongres studenata medicinskih nauka Srbije i Crne Gore, Lepenski Vir, 30.04.-04.05.2006.
13. Dragana Stijepović: Samoubistva psihijatrijskih bolesnika. 48. savezni kongres studenata medicinskih nauka Srbije i Crne Gore, Kopaonik, 2007.
14. Dragana Stijepović: Samoubistva maloletnika. 49. kongres studenata medicinskih nauka Srbije, Lepenski Vir, 2008.
15. Ivana Milojević, Miloš Miljković: Značaj kliničke sudske medicine u dijagnostici fizičkog nasilja nad ženama 49. kongres studenata medicinskih nauka Srbije, Lepenski Vir, 2008.
16. Milena Erceg, Nemanja Rančić: Kraniocerebralne povrede kod smrtno povređenih u saobraćajnim nezgodama. 50. kongres studenata medicinskih nauka Srbije, Lepenski Vir, 2009.
17. Nemanja Rančić, Milena Erceg: Sudskomedicinske karakteristike ubistava izvršenih vatrenim oružjem. 50. kongres studenata biomedicinskih nauka Srbije, Lepenski Vir, 2009.
18. Saša Rajšić, Tijana Rakić: Morfološka istraživanja međupretkomorne pregrade srca čoveka. 50. kongres studenata biomedicinskih nauka Srbije, Lepenski Vir, 2009. (komentor)
19. Saša Rajšić, Tijana Rakić: Morfološka istraživanja međupretkomorne pregrade srca čoveka – prospektivni studija. 51. kongres studenata biomedicinskih nauka Srbije, Ohrid, 2010. (komentor)
20. Gordana Đurović, Nemanja Rančić: Stanje alkoholisanosti kod smrtno povređenih vozača putničkih vozila. 51. kongres studenata biomedicinskih nauka Srbije, Ohrid, 2010.
21. Nemanja Rančić, Jovana Jovanović, Gordana Đurović: Forenzički značaj odbrambenih povreda u slučajevima ubistva. 51. kongres studenata biomedicinskih nauka Srbije, Ohrid, 2010.
22. Vedrana Parlić: Koronarna bolest srca kao uzrok nejasnih prirodnih smrti u sudskomedicinskoj praksi. 54. kongres studenata biomedicinskih nauka Srbije, Kopaonik, 2013.
23. Vuk Aleksić: Sudskomedicinski aspekti naprasne smrti kod osoba obolelih od epilepsije. 54. kongres studenata biomedicinskih nauka Srbije, Kopaonik, 2013.
24. Aleksandra Šljivar, Maja Đorđević: Identifikacija leševa u savremenoj sudskomedicinskoj praksi. 55. kongres studenata biomedicinskih nauka Srbije, Vrnjačka Banja, 2014.

MENTORSTVO U STUDENTSKIM DIPLOMSKIM RADOVIMA

- u ranijim završnim radovima studenata: masna embolija; povrede jetre u saobraćajnim nezgodama; saobraćajne nezgode sa učešćem šinskih vozila; samoubistva u zdravstvenim ustanovama; povrede pluća u saobraćajnim nezgodama, novorođenče, trovanja i dr.

- u diplomskim radovima studenata:

1. Arsić Aleksandra, 317/04: Sudskomedicinski značaj kardiomiopatija, odbrana 2010.
2. Lazić Marko, 23/04: Diferencijalna dijagnoza porekla smrti u slučajevima povreda vatrenim oružjem, odbrana 2010.
3. Cmiljanić Maja, 529/07: Ubilačka trovanja, odbrana 2011.
4. Lazarević Radomir, 141/05: Problemi u vezi sa krivično-pravnom odgovornošću lekara u službi hitne pomoći; odbrana 01.09.2011.
5. Stožinić Bojan, 500/05: Sudskomedicinski značaj urođenih i stečenih srčanih mana, odbrana 2102.
6. Hrvanović Alina, ME 12/06: Infanticide, odbrana 13.07.2012.
7. Krstić Katarina, 104/05: Dijagnostika i diferencijalna dijagnoza porekla trovanja u sudskomedicinskoj praksi. Odrana 19.09.2012.
8. Nikolić Miroslav, 284/04: Dijagnoza i diferencijalna dijagnoza porekla vešanja. Odrana 16.11.2012.

9. Nikić Nemanja, 88/06. Dijagnostika i diferencijalna dijagnoza porekla zapušenja nosa i usta. Odbrana 19.02.2013.
10. Mihajlović Miloš, ME 09/07, Medicolegal aspects of firearm injuries. Odbrana 13.06.2013.
11. Jelikić Jelena, 479/07. Dijagnostika i diferencijalna dijagnoza porekla utopljenja. Odbrana 16.12.2013.
12. Ilić Stefan, 283/06. Porodično nasilje nad ženama. Odbrana 08.05.2014.
13. Filipović Mića, 194/05, Čedomorstvo. Odbrana 26.05.2015.
14. Kostić Marko, ME 05/09, Medicolegal aspects of smothering. Odbrana 03.07.2015.
15. Ricksten Mathias, ME 06/09, Medicolegal aspects of electrocution. Odbrana 03.07.2015.
16. Tabaković Aleksandar, ME 04/09, Medicolegal aspects of abortion. Odbrana 10.07.2015.
17. Karan Peter, ME 11/10, Medicolegal importance of air and gaseous embolism. Odbrana 13.06.2016.
18. Radovanović Miloš, 458/08, Krivično delo "Nesavesno pružanje lekarske pomoći". Odbrana 09.09.2016.
19. Lazar Samardžić, 323/09, Sudskomedicinski značaj i dijagnostika zapušenja dušnika i dušnica. Odbrana 17.11.2016.
20. Kojić Stefan, ME 26/11, Medicolegal aspects of epidural hemorrhage. Odbrana 16.06.2017.
21. Paskaš Jovo, 217/11, Pobačaj i krivično delo "Nedozvoljeni prekid trudnoće". Odbrana 04.09.2017.
22. Rašić Slobodan, 198/11, Krivično delo "Neukazivanje lekarske pomoći". Odbrana 12.9.2018.

UČEŠĆE U RADU STRUČNIH KOMISIJA ZA IZBOR NASTAVNIKA I SARADNIKA

1. Reizbor asistenta pripravnika dr Tatjane Atanasijević
2. Izbor asistenta Dragane Stojanović na Stomatološkom fakultetu
3. Izbor dva asistenta pripravnika za predmet Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu – odluka od 25.02.1994.
4. Reizbor tri asistenta dr Tatjana Atanasijević, dr Vesna Đokić, dr Dragan Ječmenica – odluka od 20.10.1999.
5. Izbor asistenta pripravnika: dr Zoran Mihailović – odluka od 15.03.2000.
6. Reizbor asistenta dr Snežane Pavlekić – odluka od 20.06.2001.
7. Izbor asistenta pripravnika: dr Aleksandra Stanojevića – 2001.
8. Reizbor asistenta na Stomatološkom fakultetu: dr Dragana Puzović
9. Izbor docenta ili vanrednog profesora za užu naučnu oblast Sudska veterinarska medicina i Zakonski propisi u veterinarskoj medicini na Fakultetu veterinarske medicine u Beogradu: dr Snežana Sinovec
10. Izbor (reizbor) asistenta za dr Slobodana Nikolića
11. Izbor asistenta za užu naučnu oblast Sudska veterinarska medicina i Zakonski propisi u veterinarskoj medicini na Fakultetu veterinarske medicine u Beogradu, odluka od 26.06.2003.
12. Izbor asistenta za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu, odluka od 04.07. 2003. godine – dr Stojan Petković
13. Izbor (reizbor) tri asistenta za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Beogradu, dr Tatjana Atanasijević, dr Vesna Đokić, dr Dragan Ječmenica - odluka od 17.07.2003.
14. Izbor asistenta pripravnika: dr Irina Banjanin odluka od 27.11.2003.
15. Izbor jednog vanrednog profesora za predmet Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu odluka od 10.12.2003.
16. Izbor docenta dr Tatjane Atanasijević (predsednik komisije) odluka od 09.02.2004.
17. Izbor asistenta pripravnika za užu naučnu oblast Sudska veterinarska medicina i Zakonski propisi u veterinarskoj medicini na Fakultetu veterinarske medicine u Beogradu (29.12.2004.)
18. Izbor docenta dr Slobodana Nikolića (član komisije) odluka od 09.06.2005.
19. Izbor dva vanredna profesora za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Nišu, odluka 13-5351/2.7 od 06.10.2005.
20. Izbor docenta dr Đorđa Alempijevića (član komisije) odluka od 03.03.2006.
21. Izbor asistenta (ponovni izbor – predsednik komisije) – dr Dragan Ječmenica – 2007.

22. Izbor asistenta dr Miroslava Miloševića na Medicinskom fakultetu u Prištini, sa sedištem u Kosovskoj Mitrovici (odluka br.2809/1 od 04.12.2007. godine)
23. Izbor jednog docenta za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Nišu, odluka 8/19-01-008/07-038 od 18.12.2007.
24. Izbor docenta dr Ivanka Baralić-Obradović, odluka od 28.01.2009. (dopis od 02.02.2009)
25. Izbor asistenta za užu naučnu oblast Sudska veterinarska medicina i Zakonski propisi u veterinarskoj medicini na Fakultetu veterinarske medicine u Beogradu (april 2009.)
26. Izbor vanrednog profesora za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Kragujevcu, odluka 05-1307 od 09.09.2010.
27. Izbor dva redovna profesora za užu naučnu oblast sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Nišu (prof. dr Jovan Stojanović, prof. dr Lidiya Kostić-Banović)
28. Izbor vanrednog profesora dr Ivanka Baralić-Obradović, odluka 1262/2 od 14.04.2011.
29. Izbor saradnika za užu naučnu oblast Sudska na Medicinskom fakultetu u Foči, odluka broj 01-3-25 od 15.12.2011.
30. Izbor asistenta za užu naučnu oblast Sudska na Medicinskom fakultetu u Nišu, Aleksandra Antović, odluka broj 13-765/2-19 od 28.02.2012.
31. Izbor kliničkog asistenta za užu naučnu oblast Sudska na Medicinskom fakultetu u Nišu, Miroslav Milić, odluka broj 13-765/2-32 od 28.02.2012.
32. Izbor vanrednog profesora dr Đorđe Alempijević, član komisije, odluka broj 807/2 od 07.03.2012.
33. Izbor asistenta za užu naučnu oblast Veterinarska forenzika i državno veterinarstvo na Fakultetu veterinarske medicine u Beogradu, odluka br 01-349/3 od 20.04.2012.
34. Izbor saradnika i nastavi za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu, odluka broj 05-14/25 od 13.07.2012.
35. Izbor dva asistenta za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu, odluka broj 05-14/27 od 27.09.2012.
36. Izbor redovnog profesora za užu naučnu oblast sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Nišu doc. dr Miodrag Zdravković, april 2013.
37. Izbor vanrednog profesora za užu naučnu oblast Sudska na Medicinskom fakultetu u Nišu, odluka NSV broj 8/19-01-001/13-034 od 07.03.2013.
38. Izbor vanrednog profesora za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu, odluka broj 05-14/5-2013 od 24.04.2013.
39. Izbor asistenta za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu, odluka broj 05-14/7-2013 od 17.07.2013.
40. Izbor vanrednog profesora za užu naučnu oblast Medicina i društvo na Medicinskom fakultetu u Beogradu, odluka broj 3195/2 od 19.07.2013. – prof. dr Karel Turza
41. Izbor vanrednog profesora za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Beogradu, odluka broj 2377/2 od 30.05.2014. – prof. dr Tatjana Atanasijević
42. Izbor redovnog profesora za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Beogradu, odluka broj 689/2 od 18.02.2015. – prof. dr Tatjana Atanasijević
43. Izbor redovnog profesora za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Prištini, sa sedištem u Kosovskoj Mitrovici, odluka broj 05-1308 od 10.07.2015. – prof. dr Suzana Matejić
44. Izbor redovnog profesora za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Beogradu, odluka broj 4022/2 od 03.08.2015. – prof. dr Slobodan Nikolić
45. Izbor docenta za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu, 15.03.2016. – dr Dušan Vapa
46. Izbor docenta za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Prištini sa sedištem u Kosovskoj Mitrovici, odluka broj 01-418 od 09.03.2016. – dr Miroslav Milošević
47. Izbor redovnog profesora za predmet Sudska medicina na studijskom programu Medicina i forenzika i medicinsko pravo, na studijskom programu Stomatologija, na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, 2016. – prof. dr Dragana Čukić
48. Izbor redovnog profesora za naučnu oblast Bazične stomatološke nauke – nastavni predmet Forenzička medicina i medicinsko pravo na Stomatološkom fakultetu univerziteta u Beogradu, 2016. – prof. dr Dragana Puzović

49. Izbor docenta na predmetu Medicina i društvo na Medicinskom fakultetu u Beogradu 18.1.2017. - Danijele Tiosavljević
50. Izbor vanrednog profesora za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Beogradu – prof. dr Snežana Pavlekić
51. Izbor dva docenta za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Beogradu, odluka broj– dr Milenko Bogdanović i dr Tijana Durmić
52. Ponovni izbor dva vanredna profesora za užu naučnu oblast Sudska medicina na Medicinskom fakultetu u Beogradu, odluka broj – prof. dr Zoran Mihailović i prof. dr Snežana Pavlekić
53. Izbor vanrednog profesora na predmetu Medicina i društvo na Medicinskom fakultetu u Beogradu oktobar 2022. - Danijele Tiosavljević

ČLANSTVO U RAZNIM ISPITNIM KOMISIJAMA I KOMISIJAMA ZA ODBRANU RADOVA

1. Član komisije za polaganje usmenog doktorskog ispita dr Nebojše Radovanovića – 03.07.2002.
2. Član komisije za polaganje usmenog magistarskog ispita: dr Dragana Čukić, dr Pražić Aleksandar, dr Tatjana Atanasijević, dr Dragan Ječmenica, dr Tanja Popović, dr Nenad Mladenović, dr Radmila Janković (kao mentor), dr Ljiljana Bogdanović (kao mentor), dr Zorana Bokun, dr Irina Banjanin, dr Dejan Janković, dr Aleksandra Paunović Marković
3. Član komisije za nostrifikaciju magistarskog rada dr Aleksandra Pražića.
4. Član komisije za ocenu magistarskog rada dr Tanje Popović, kao i za odbranu istog magistarskog rada
5. Član komisije za odbranu rada uže specijalizacije iz sudske psihijatrije asist. dr Aleksandra Jovanovića
6. Član komisije za polaganje usmenog ispita uže specijalizacije Popović dr Vesne
7. Član komisije za odbranu doktorske disertacije dr Vesne Đokić – odbranjena 27.11.2003.
8. Predsednik komisije za ocenu magistarske teze dr Zorana Mihailovića, predsednik komisije za odbranu iste teze – odbranjena 05.05.2004.
9. Predsednik komisije za ocenu doktorske disertacije dr Snežane Pavlekić, predsednik komisije za odbranu iste disertacije – odbranjena 01.12.2004.
10. Predsednik komisije za ocenu magistarske teze dr Miroslava Miloševića na Medicinskom fakultetu u Prištini, predsednik komisije za odbranu iste disertacije – odbranjena 12.04.2006. u Kosovskoj Mitrovici
11. Član komisije za ocenu doktorske disertacije dr Dragane Puzović, kao i za odbranu iste disertacije – odbranjena 17.05.2006.
12. Član komisije za odbranu doktorske disertacije dr Stojana Petkovića - odbranjena 23.05.2008. na Medicinskom fakultetu u Novom Sadu
13. Predsednik komisije za ocenu magistarske teze dr Zorane Bokun na Medicinskom fakultetu u Beogradu, predsednik komisije za odbranu magistarske teze – odbranjena 03.04.2008.
14. Predsednik komisije za ocenu magistarske teze dr Dejana Jankovića na Medicinskom fakultetu u Beogradu, predsednik komisije za odbranu magistarske teze – odbranjena 18.06.2010.
15. Predsednik komisije za ocenu magistarske teze dr Irine Banjanin na Medicinskom fakultetu u Beogradu, predsednik komisije za odbranu magistarske teze – odbranjena 28.06.2010.
16. Član komisije za ocenu završnog akademskog specijalističkog rada dr Radmile Karan na Medicinskom fakultetu u Beogradu, član komisije za odbranu rada – odbranjena 07.07.2010.
17. Član komisije za odbranu magistarske teze dr Miroslava Milića - odbranjena 09.07.2010. na Medicinskom fakultetu u Nišu (odluka 04-1928/04 od 08.07.2010.)
18. Predsednik komisije za ocenu magistarske teze dr Aleksandre Paunović Marković na Medicinskom fakultetu u Beogradu, predsednik komisije za odbranu magistarske teze – odbranjena 01.09.2010.
19. Član komisije za ocenu i odbranu specijalističkog rada Milete Šaljića "Forenzičko ispitivanje tragova droge u uzorcima krvi" na Kriminalističko-policijskoj akademiji u Beogradu, odluka 18 br. 681/1, odbranjena 08.06.2011.
20. Član komisije za ocenu i odbranu specijalističkog rada Olivera Pešić "Forenzičko ispitivanje tragova krvi" na Kriminalističko-policijskoj akademiji u Beogradu, odbranjena 27.12.2013.

21. Član komisije za ocenu podobnosti teme, kandidata i mentora doktorske disertacije dr Vesne Mijatović, pod naslovom "Procena kardiološke bezbednosti pri primeni metadona u supstitucionoj terapiji zavisnika od opijata", Medicinski fakultet u Novom Sadu, odluka broj 05-14/19 od 17.01.2012. godine, kao i za odbranu iste disertacije – odbranjena 22.10.2014.
22. Član komisije za ocenu podobnosti teme, kandidata i mentora doktorske disertacije dr Miljena Maletina, pod naslovom "Sudskomedicinski aspekti promene koncentracije etanola u biološkim uzorcima čuvanim u kontrolisanim laboratorijskim uslovima", Medicinski fakultet u Novom Sadu, odluka broj 05-14/1 od 15.11.2012. godine, kao i za odbranu iste disertacije – odbranjena 19.09.2016.
23. Član komisije za odbranu završnog rada specijalističkih akademskih studija dr Jovane Radaković, pod naslovom "Forenzički aspekti povreda grudnog dela aorte", Medicinski fakultet u Beogradu, 2015.
24. Član komisije za ocenu doktorske disertacije dr Miroslava Milića, kao i za odbranu iste disertacije, pod naslovom "Histohemijska, imunohistohemijska i morfometrijska analiza promena na srčanom mišiću kod heorinskih zavisnika – autopsijska studija" - odbranjena 6.9.2018. na Medicinskom fakultetu u Nišu.
25. Član komisije za ocenu doktorske disertacije dr Ivana Stojanovića, kao i za odbranu iste disertacije, pod naslovom "Uticaj različitih načina pranja okrvavljene tkanine na ekspertizu tragova krvnih mrlja i rezultat DNK analize - odbranjena 5.11.2020. na Medicinskom fakultetu u Nišu.

UČEŠĆE U RADU RAZNIH TELA MEDICINSKOG FAKULTETA U BEOGRADU

- Veće za osnovnu nastavu
- Naučno veće
- Veće za posleddiplomsku nastavu
- Predsednik komisije Veća za osnovnu nastavu za nostrifikaciju diploma sa inostranih fakulteta – ponovo izabran odlukom Veća za osnovnu nastavu od 20.01.2003. i odlukom Nastavno-naučnog veća od 15.12.2009. Od 2010. član Komisije za nostrifikaciju diploma sa inostranih fakulteta
- Ombudsman Medicinskog fakulteta u Beogradu od oktobra 2003. godine.
- Član Organizacionog odbora Simpozijuma Stremljenja i novine u medicine za period od 2003. do 2011. godine.
- Član Komisije za akreditaciju nastavnih programa na Medicinskom fakultetu u Beogradu od 10.12.2004. godine, a u decembru 2006. godine ponovo izabran za člana iste komisije Nastavnog veća, sa trogodišnjim mandatom počev od 2006/2007. školske godine.
- Član komisije za izradu predloga programa osnovne specijalizacije iz Patološke anatomije (odluka prodekana prof. dr Vesne Bošnjak-Petrović, 04 br.30/7 od 19.07.2005. godine).
- Član komisije za recenziju reformisanih planova i programa specijalizacija iz oblasti Sudske medicine i Patologije (odluka prodekana prof. dr Vesne Bošnjak-Petrović, 04 br.21/13 od 18.05.2005. godine).
- Predsednik Komisije za izdavačku delatnost

ČLANSTVO U SEKCIJAMA I UDRUŽENJIMA

- Član Sekcije za sudsku medicinu, Sekcije za saobraćajnu medicinu, Sekcije za toksikologiju i Sekcije za prevenciju samoubistva Srpskog lekarskog društva.
- Član predsedništva Sekcije za prevenciju samoubistva i Sekcije za sudsku medicinu Srpskog lekarskog društva.
- U oktobru 1992. godine na osnivačkoj skupštini izabran za sekretara i za člana stručnog odbora Jugoslovenskog udruženja za sudsku psihijatriju i sudsku medicinu.
- Član Udruženja za sudsku medicinu Jugoslavije, član predsedništva Udruženja za sudsku medicinu Jugoslavije
- Član predsedništva Jugoslovenskog udruženja za medicinsko pravo.
- Ranije član Internacionalne akademije za sudsku i socijalnu medicinu

- U aprilu 2004. godine izabran za člana predsjedništva Udruženja za sudsku medicinu Srbije i Crne Gore i za glavnog urednika časopisa udruženja "Medicina Forensis"
- Član Balkanske akademije za forenzičke nauke (Balkan Academy of Forensic Sciences)
- Predsednik Balkanske akademije za forenzičke nauke (Balkan Academy of Forensic Sciences) u jednogodišnjem mandatu – izabran na 4. kongresu održanom u junu 2006. godine u Staroj Zagori (Bugarska)

RECENZIJJE

1. Knjiga "Sudskomedicinsko veštačenje u oftalmologiji" - autor: prof. dr Miloš Jovanović, 2007.
2. Knjiga "Hronika sudske medicine u Beogradu " - autorka: prof. dr Snežana Veljković, Beograd, 2009.
3. Knjiga "Hronika Medicinskog fakulteta u Beogradu (1920 - 2010)" - autorka: prof. dr Snežana Veljković, 2010.
4. Knjiga "Odnos lekar-pacijent u paradigmi integrativne bioetike" - autorka: Sandre Radenović, 2012.
5. Knjiga "Neke specifičnosti ekspertizne medicine u oftalmologiji" - autor: prof. dr Miloš Jovanović, 2012.
6. "Repetitorijum sa test pitanjima iz Medicine i prava – autori: doc. dr Stojan Petković, asist. dr Miljen Maletin, 2012.
7. "DNK priručnik" – autori: prof. dr Željko Karan i dr Zoran Obradović, Banja Luka, 2015.
8. Udžbenik "Sudska medicina" – autori: prof. dr Suzana Matejić i prof. dr Slaviša Dobričanin, Medicinski fakultet Univerziteta u Prištini sa sedištem u Kosovskoj Mitrovici, 2015.

Recenzent u časopisima:

- Srpski arhiv za celokupno lekarstvo
- Vojnosanitetski pregled
- Medical Journal of Montenegro
- Temida

OSTALO

- Referent za pisanje izveštaja za dodelu naziva primarijusa po zahtevu Komisije Predsedništva Srpskog Lekarskog Društva za davanje mišljenja za dodelu naziva primarijusa
 1. dr Milan Simić – 2003. godine
 2. dr Tatijana Popović-Lončar – 2006. godine
 3. dr Fehim Juković – 2015. godine
- Član komisije za nostrifikaciju diplome magistra medicinskih nauka dr Valentine Talevske, 2009. godine
- Član komisije za polaganje specijalističkog ispita iz sudske medicine na Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu, odluka broj 7-208 od 08.04.2013. godine

fajl radovi / Spisak Radova

Originalni radovi in extenso u časopisima sa JCR liste

Posle izbora u zvanje vanrednog profesora

1. Djokic V, Savic S, Atanasijevic T. **Medicolegal diagnostic value and clinical significance of traumatic incomplete tears of the basilar artery.** American Journal of Forensic Medicine and Pathology 2003; 24(2):208-13. (IF 0,527 / M23)
(radovi/bazilark radovi/bazilark 1) (literatura/bazilarkalit)
2. Savic S, Nikolic S, Alempijevic Dj. **Popliteal artery bullet embolism in a case of homicide: a case report and review of the tangible literature.** Forensic Science International 2004; 139:27-33. (IF 1,388 / M22)
(radovi/projektilna embolija/Projektilna embolija final changes)
3. Djokic V, Atanasijevic T, Savic S, Nikolic S. **Cardiac tamponade caused by migration of a swallowed sewing needle.** Forensic Science International 2004; 139(2-3):237-9. (radovi/Igla FSI revised) (IF 1,388 / M22)

Posle ponovnog izbora u zvanje vanrednog profesora

4. Atanasijevic T, Savic S, Nikolic S, Djokic V. **Frequency and severity of injuries in correlation with the height of fall.** Journal of Forensic Sciences 2005; 50(3):608-12. (IF 1,026 / M23)
5. Mihailovic Z, Savic S, Atanasijevic T. **Firearm suicide committed using an unusual combination of tandem missiles: a bullet, a nail and a screw.** American Journal of Forensic Medicine and Pathology 2007; 28(3):220-2. (radovi/ Ekser i sraf FMP-05-220 - PDF) (IF 0,725 / M23)
6. Petkovic S, Savic S, Simic M. **Sudden death of a 17-year-old boy due to suspected Williams syndrome.** American Journal of Forensic Medicine and Pathology 2008; 29(1):83-5. (radovi/Williams syndrome rad: FMP-S-06-00086[1] - PDF) (IF 0,895 / M23)

Posle izbora u zvanje redovnog profesora

7. Alempijevic S, Jecmenica D, Pavlekic S, Savic S, Kovacevic S. **Death caused by a signal rocket – not an isolated case.** Journal of Forensic Sciences 2008; 53(5):1172-3. (Radovi \ Signal Rocket JFS.pdf) (IF 1,088 / M22)
8. Petkovic S, Savic S, Zgonjanin D, Samojlik I. **Ethanol concentrations in antemortem blood samples under controlled conditions.** Alcohol and Alcoholism 2008; 43:658-60. (Radovi \ Rad Pilot Stole Soko \ PDF verzija rada) (IF 2,351 / M22)
9. Savic S, Stevanovic R, Alempijevic Dj, Petkovic S, Baralic I. **Medicolegal aspects of post-traumatic gastroduodenal ulcers: a retrospective study.** Journal of Forensic Sciences 2009; 54(6):1423-8. (Radovi \ Stress ulcers \ Stress ulcers printed version.PDF) (IF 1,363 / M22)
10. Baralic I, Savic S, Alempijevic Dj, Jecmenica D, Sbutega-Milosevic G, Obradovic M. **Child homicide on the territory of Belgrade.** Child Abuse & Neglect 2010; 34:935-42. (IF 1,945 / M21)

11. Mihailovic Z, Savic S, Damjanjuk I, Stanojevic A, Milosevic M. **A case of a fatal Himalayan black bear attack in the zoo.** Journal of Forensic Sciences 2011; 56(3):806-9. (IF 1,229 / M22)
12. Radojevic N, Savic S, Aleksic V, Cukic D. **Unusual case of right atrial reinfarction.** J Forensic Leg Med 2012; 19(2):105-8. (IF 0,856 / M23)
13. Radojevic N, Bjelogrić B, Aleksic V, Rancic N, Samardzic M, Petkovic S, Savic S. **Forensic aspects of water intoxication: four case reports and review of relevant literature.** Forensic Science International 2012; 220:1-5. (IF 2,307 / M22)
14. Radojević N, Radnić B, Petković S, Miljen M, Curović I, Cukić D, Soć M, Savić S. **Multiple stabbing in sex-related homicides.** J Forensic Leg Med 2013; 20(5):502-7. (IF 0,989 / M23)
15. Rancic N, Erceg M, Radojevic N, Savic S. **Medicolegal characteristics of firearm homicides in Belgrade, Serbia: before, during and after the war in the former Yugoslavia.** J Forensic Sci 2013; 58(6):1549-53. (IF 1,508 / M22)
16. Đurović G, Rančić N, Savić S. **Stanje alkoholisanosti kod smrtno povređenih vozača putničkih vozila.** Srpski arhiv za celokupno lekarstvo 2013; 141(5-6):359-65. (IF 0,169 / M23)
17. Rancic N, Erceg M, Jakovljevic M, Savic S. **Cranio-cerebral injuries in traffic accidents with fatal outcomes.** Australian Journal of Forensic Sciences 2014; 46 (2):180-93. (IF 0,655 / M23)
18. Ristić AJ, Sokić D, Baščarević V, Spasić S, Vojvodić N, Savić S, Raičević S, Kovačević M, Savić D, Spasojević I. **Metals and electrolytes in sclerotic hippocampi in patients with drug-resistant mesial temporal lobe epilepsy.** Epilepsia 2014; 55(5):e34-7. (IF 4,424 / M21)
19. Savić S, Pavlekić S, Alempijević Đ, Ječmenica D. **Smrt usled toplotnog udara – prikaz slučaja.** Srpski arhiv za celokupno lekarstvo 2014; 142(5-6):360-4. (IF 0,233 / M23)
20. Jasnic-Savovic J, Nestorovic A, Savic S, Karasek S, Vitulo N, Valle G, Faulkner G, Radojkovic D, Kojic S. **Profiling of skeletal muscle Ankrd2 protein in human cardiac tissue and neonatal rat cardiomyocytes.** Histochem Cell Biol 2015; 143(6):583-97. (IF 2,780 / M22)
21. Ristić AJ, Savić D, Sokić D, Bogdanović Pristov J, Nestorov J, Baščarević V, Raičević S, Savić S, Spasojević I. **Hippocampal antioxidative system in mesial temporal lobe epilepsy.** Epilepsia 2015; 56(5):789-99. (IF 4,706 / M21)
22. Mihailović Z, Savić S, Damjanjuk I, Jovanović A, Vuković S. **Suicides among Serbian war veterans - an autopsy study (Samoubistva srpskih ratnih veterana - autopsijska studija).** Srpski arhiv za celokupno lekarstvo 2015; 143(9-10):590-4. (IF 2015 0,277 / M23)
23. Andjelić S, Savić S. **Not to declare dead someone still alive - case reports (Da se živi ne proglašava mrtvima - prikazi bolesnika).** Srpski arhiv za celokupno lekarstvo 2015; 143(9-10):623-5. (IF 0,277 / M23)
24. Savić S, Alempijević Dj, Andjelić S. **Accurate completion of medical report on diagnosing death - Pravilno popunjavanje lekarskog izveštaja prilikom konstatacije smrti.** Srpski arhiv za celokupno lekarstvo 2015; 143(11-12):763-8. (IF 0,277 / M23)
25. Jasnic-Savovic J, Krause S, Savic S, Kojic A, Kovacic V, Boskovic S, Nestorovic A, Rakicevic L, Schreiber-Katz O, Vogel JG, Schoser BG, Walter MC, Valle G, Radojkovic D, Faulkner G,

- Kojic S. **Differential expression and localization of Ankrd2 isoforms in human skeletal and cardiac muscles.** *Histochem Cell Biol* 2016;146(5):569-84. (IF 2,553 / M21)
26. Radojević N, Radnić B, Vucinić J, Cukic D, Lazovic R, Asanin B, Savić S. **Mathematical model in post-mortem estimation of brain edema using morphometric parameters.** *Journal of Forensic and Legal Medicine* 2017; 45:21-8. (IF 1,103 / M22)
27. Radojević N, Medenica S, Vujosević S, Savić S. **Sudden unexpected death associated with Hashimoto's thyroiditis and thymic hyperplasia.** *Med Leg J* 2017 Jun;85(2):111-2. doi: 10.1177/0025817217690646. Epub 2017 Jan 26. (IF za 2017 0,26)
28. Durmić T, Čurović I, Bogdanović M, Savić S. **Iatrogenic tracheoarterial fistula: Case report and literature review.** *Med Sci Law* 2017 Jul; 57(3):143-5. doi: 10.1177/0025802417720567. (IF 0,589 / M23)
29. Nikolić V, Savić S., Antunović V, Marinković S, Andrieux C, Tomić I. **Decapitation in reality and fine art: A review.** *Forensic Sci Int* 2017; 280:103-12. (IF 1,974 / M22)
30. Bogdanović M, Savić S., Čurović I, Radnić B, Durmić T. **Forensic implications of sternal bone marrow biopsy fatalities: autopsy case report.** *Am J Forensic Med Pathol* 2018; 39(4):345-7. doi: 10.1097/PAF.0000000000000425. PubMed PMID: 30161030. (IF 0,539 / M23)
31. Bogdanović M, Durmić T, Radnić B, Savić S., Ječmenica D. **The use of gasoline in a complex suicide.** *Forensic Sci Med Pathol* 2019; 15(1):106-9. doi: 10.1007/s12024-018-0035-2. Epub 2018 Oct 8. PubMed PMID: 30294766. (IF za 2018 1,815 / M22)
32. Bogdanović M, Radnić B, Savić S., Popović V, Durmić T. **Copper-beaten skull appearance as a response of chronically increased intracranial pressure.** *Am J Forensic Med Pathol* 2019 Mar;40(1):58-60. doi: 10.1097/PAF.0000000000000444. PubMed PMID: 30407940. (IF za 2018 0,539 / M23)
33. Durmić T, Savić S., Bogdanović M. **Aortopulmonary fistula related death - forensic implications.** *Forensic Sci Med Pathol* 2019 Sep;15(3):485-7. doi: 10.1007/s12024-019-00114-5. Epub 2019 Apr 26. (IF za 2018 1,815 / M22)
34. Čurović I, Savić S., Bogdanović M, Durmić T. **Death related to elective nasal polypectomy: case report.** *Am J Forensic Med Pathol* 2019 Dec;40(4):394-5. doi: 10.1097/PAF.0000000000000506. (IF za 2018 0,539 / M23)
35. Miloš Opačić, Aleksandar J. Ristić, Dragoslav Sokić, Vladimir Baščarević, Savo Raičević, Slobodan Savić, Maja Zorović, Marko Živin, Vid Simon Šelih, Ivan Spasojević, Danijela Savić. **Regional distribution of cytochrome c oxidase activity and copper in sclerotic hippocampi of epilepsy patients** *Brain and Behavior* First published: 07 December 2020 <https://doi.org/10.1002/brb3.1986> (IF 2,091)
36. Bogdanović M, Skadrić I, Atanasijević T, Stojković O, Popović V, Savić S., Mihailović Z, Radnić B, Aćimović T, Damjanjuk I, Despotović S, Barać A. **Case Report: Post-mortem histopathological and molecular analyses of the very first documented COVID-19-related death in Europe.** *Front Med (Lausanne)* 2021 Feb 19; 8:612758. doi: 10.3389/fmed.2021.612758. eCollection 2021. PMID: 33681247 Free PMC article. (IF 5,091 / M21)